

Can Nuroğlu

Yeter ki İnsan Olsun!

GDK

GDK YAYIN NO: 54

KİTAP: Yeter ki İnsan Olsun!

YAZAR: Can Nuroğlu

KAPAK: GDK Grafik

ISBN: 978-975-8379-78-1

SERTİFİKA NO: 16231

© Gerçeğe Doğru Kitapları

Davutpaşa Cad. Emintaş
Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/87
Topkapı, İstanbul - Türkiye
Tel: (0212) 567 89 92
Fax: (0212) 567 89 93
E-mail: gdksiparis@yahoo.com
www.gercegedogru.net

Baskı: Anadolu Ofset – Tel: (0212) 567 89 93
Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit.
No: 81/87 Topkapı, İstanbul
4. Baskı: Şubat 2011

İthaf ve Teşekkür

Bu eseri, bana her zaman destek ve teşvik olan sevgili eşim Sara'ya adıyorum.

Ayrıca bu kitabı yazarken bana yardımcı olantüm değerli arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

Giriş	6
I. İnsanlığın İlk Hali	10
II. İnsanlığın Günaha Düşüşü	20
III. İnsanlığın Yozlaşması	28
IV. İnsanlığın Bereket Kaynağı	37
V. İnsanlığın Tahlili	43
VI. İnsanlığın Kurtarıcısı	51
VII. İnsanlığın Zirvesi	57
VIII. İnsanlığın Cennete Dönüşü	65
Sonsöz	75

Giriş

Ülkemizde “en popüler sözler” adında bir yarışma yapılırsa, mutlaka “*Yeter ki insan olsun!*” sözü ilk beş arasında yer alır. İster sosyal muhabbetler olsun, isterse felsefi ya da dini tartışmalar olsun, mutlaka sohbetin bir yerinde bu söz yüzeye çıkar. Neden? Çünkü bizim için insan olmak en üstün değerlerimizden biridir. Bunu örneklemek için başımdan geçen bir olay anlatayım:

Birkaç ay önce ev ararken çok efendi bir emlakçıya denk geldim. Emlakçı Hamza bey bana hemen çay ısmarladı ve uzun bir sohbe daldık. Aslında sohbetten çok monologdu çünkü sadece kendisi konuşuyordu. Emlakçı çok masum bir tutumla etraftaki esnafların ne kadar bencil ve menfaatçi olduklarını anlatmaya başladı. “*Keşke herkes insan olmayı başarabilse... ama insan her şeyden önce dürüst olmalı*” diye vurguladı. Sonra kendisinin en zor durumlarda bile sözüne nasıl sadık kaldığını ve hep dürüst davrandığını söyleyip “*İşte insan olmak lazım!*” diye son noktayı koydu. Adam çok güzel konuştu – gerçekten etkilendim. Adam çağız emlakçı değil, vaiz olmalıydı diye düşündüm. Fakat birden eski bir müşterisi bağırıp çağırarak dükkanı bastı. Neredeyse emlakçıyı dövecekti. Anlaşılan şu ki “örnek” emlak-

çımız bu vatandaşa istemeyerek de olsa haksızlık yapmıştı. Sonunda emlakçı kendini şu sözle savunmaya çalıştı: “*Ne yapayım işte ben de bir insanım!*”

Ne ilginç değil mi... İnsan kavramını hem olumlu hem de olumsuz olarak kullanıyoruz. Bir taraftan insanlığımızla övünüyoruz, ama bir diğer taraftan da insanlığımızı öne sürerek kendimizi aklamaya çalışıyoruz. Bu sadece kendini “örnek bir insan” olarak gösteren emlakçımız için geçerli değil, hepimiz sıra kendimizi bu ikilemde buluyoruz. Evet, insan olmak çok onurlu ve ayrıcalıklı bir konum, ama çoğu zaman insan insanlığına yaraşır bir şekilde davranmıyor.

İnsanlar olarak gerçekten çok garip varlıklarız. Bir taraftan tüm evrende insan kadar akıllı, yaratıcı ve çalışkan bir varlık yoktur. Fakat diğer taraftan da etrafımıza ve kendi yüreğimize samimi bir şekilde bakarsak, evrende insan kadar çürük, menfaatçi ve çevresine zarar veren bir varlığın olmadığını da kabul etmek zorunda kalırız. İnsan başlı başına bir tezettir; hem inanılmaz araçlar icat eder hem de o araçlarla bulunduğu dünyayı mahveder. Atasözünün dediği gibi, “*İnsan, insanın şeytanıdır.*”

İnsan olağanüstü kabiliyetlerle donanıp muazzam ve yüce amaçlar için yaratıldığının farkında olsa bile, günbegün Yaradan’ın içine yerleştirdiği ve vicdan diye adlandırdığımız ‘ahlak yargıcına’ aykırı olarak yaşamaktadır. İşte tam bu noktada Allah’ın isteklerini yerine getiremeyeceğimizi anladığımızda ‘insanlığımıza’ sığınırız: “*Hiçbir insan mükemmel*

değildir, hatasız kul olur mu?... Yeter ki insan olsun!" diyerek kendi kendimizi avutmaya çalışırız.

Tanrı'nın içimize koymuş olduğu vicdana ayak uyduramadığımız kaçınılmaz bir gerçektir. İşte bu yüzden birçoğumuz kendimize daha uygun bir takım kurallar uygulamaya çalışırız. Bunlar, "*İnsanlık*" kuralları, yani, yalan söylememek, dürüst davranmak ve öfkelenmemek gibi evrensel olarak kabul gören bariz kurallardır. Evet, bunlardan çok bahsederez, komşularımıza sık sık nasihat ederiz ve çocuklarımıza bıktırıcasına anlatırız. Fakat laf bitip de icraata gelince kendimiz bile bunları tam anlamıyla yerine getiremiyoruz.

Siz ise "*Ben farklıyım. Ben zaten iyi bir insanım*" diyebilirsiniz. Tamam, bunun çok basit bir sınavı var: Bir insanın nasıl davranmasını istediğinizi bir kâğıda yazınız. Sonra yazdığınız o kurallara sadece bir hafta boyunca sadık kalmaya çalışınız. Bu yazdığınız kuralları tutarlı olarak uygulamaya çalıştıkça aslında ne kadar aciz ve tutarsız olduğunuzu fark edeceksiniz. Çünkü hiç birimiz insanlarca kabullenen ve kendimizin de benimsediği bu basit kuralları düzenli ve devamlı olarak yerine getiremiyoruz. Yani bu kadar övündüğümüz insanlığın en basit ve en açık prensiplerini bile beceremiyorsak, demek ki, "*Yeter ki insan olsun*" sözü bizi kurtarmıyor.

İşte insanın bulunduğu ikilem: Aklımızla onayladığımız o dürüst insan gibi olmak istiyoruz, ama ne kadar çabalarsak çabalayalım bu arzuyu hayatımızda bir türlü gerçekleştiremiyoruz. Durum böyle

olunca kendimizi etrafımızdaki insanlarla kıyaslayarak biraz teselli bulmaya çalışırız. “*En azından bu komşum ya da şu kaynanam kadar kötü birisi değilim*” deriz. Evet, etrafımızdaki çoğu insandan kendimizce çok daha iyi görünebiliriz, fakat bu esas içimizdeki eksikliği tamamlamaz. Sonuçta eksikliğimiz az ya da çok olsa da hiç birimiz *tam* anlamıyla mükemmel insan değiliz. En basitiyle hangimiz kendimizden insan olarak memnunuz? Artık bahaneleri bırakıp gerçeklerle yüzleşme zamanı geldi.

Bu sorunun kökenine inmek için düşünmemiz gereken sorular vardır: “İnsan nedir? İlk başta insan hangi özelliklerle yaratıldı? Nasıl oldu da böyle hüsrana uğradık? Peki, gerçekten ‘*iyi bir insan*’ olunabilir mi?” Evet, tabii ki olunabilir, ama bunun cevabını ancak insanı yaratan Allah’ın bize vermiş olduğu Kutsal Kitap’tan öğrenebiliriz. “İnsan” dediğimiz bu varlığı Kendisi yarattı ve en uygun olarak nasıl yaşaması gerektiği konusunda ancak Allah bizlere rehberlik edebilir.

Bu küçük kitapta insanın yaratılışını, amacını ve geleceğini keşfedeceğiz. Belki beklediğinizden çok farklı gerçeklerle karşılaşacaksınız, ama inanıyorum ki bu gerçekler size insanlığın sırrını ve kendi hayatınızın amacını çözmede yardımcı olacaktır. Çünkü insan gerçekten muhteşem işler yapmak ve mutlu bir hayat sürmek üzere yaratıldı, ama sadece insana şekil ve soluk veren Yaratıcımız bunun sırrını bizlere açıklayabilir. Gelin, nasıl ‘*iyi bir insan olacağımızı*’ beraber öğrenelim.

I

İnsanlığın İlk Hali

İnsan kendini bildi bileli kafası hep bir soruyla meşgul oldu, o da şu: “*İnsan ne için vardır?*” ya da “*İnsan ne amaçla yaratıldı?*” Bu tür sorular aslında bizim için son derece önemli yoksa başka türlü nasıl yaşamamız gerektiğini bilemeyiz. Bu son derece kritik soruya değişik cevaplarla da karşılaşıyoruz.

Kimisi Allah’ı yüceltmek için yaratıldık der. Elbette ki insanın en önemli ayrıcalıklarından biri yüce Yaratana övmektir ama tam burada bir sorun var. Çünkü Allah zaten yücedir dolayısıyla birinin O’nu yüceltmesine ihtiyacı yoktur. Ya da Yüce Rabbin kendini yüceltmek gibi bir takıntısı olmaz.

Bir başkası Allah’ın insanların kendisine hizmet etmeleri için yarattığını söyler. Doğru, insanın en yüce görevlerinden biri Tanrı’ya hizmet etmektir ama bu yine önemli bir soru uyandırır. Her şeye gücü yeten Allah’ın birinin kendisine hizmet etmesine ihtiyacı var mı ki?

Hayır bunlar insanın yaratılmaktaki sebebi olmaz. Çünkü Allah’ın her hangi bir ihtiyacı olmadığı gibi bizim de onu karşılamamız da imkânsızdır. O halde yüce Allah insanı neden yaratmış olabilir?

Bu ilk bölümde özellikle bunun cevabını araştıracacağız. Yalnız bunu yaparken en eski ve sağlam kaynaklara başvuracağız. Dikkat edersek, edindiğimiz bilgilerin çoğuna ikinci, üçüncü hatta bazen onuncu elden sahip oluyoruz. Ne yazık ki, “*kulaktan dolma*” bilgiler çok yaygın ve yanıltıcı olabiliyor. Hatta bu benim prensibim, felsefem ya da siyasi düşüncem dediğimiz şeyler de aslında bizim değil, ancak öğretmenlerimiz, dostlarımız ya da medya gibi belirli etkenlerden kaynaklanan düşüncelerdir. Dini konulara gelince çoğu vatandaş hararetle tartışmayı sever, ama ne yazık ki esas kaynakları okuyup araştıran kişiler azınlıktadır. Oysa insanın yaratılışı ve amacı gibi bizi çok yakından ilgilendiren önemli konularda kesin ve emin kaynaklara başvurmak gerek.

Bu yüzden insanın başlangıçta nasıl ve ne amaçla yaratıldığını araştırmak için Tanrı'nın değişmez ve ebedi sözü olan Tevrat'ın ayetlerini birinci ağızdan inceleyeceğiz. İnsanlığın öyküsünün başlangıcı binlerce sene önce Tevrat'ın ilk bölümlerinde ayrıntılı bir şekilde kaydedilmiş bulunuyor. Kutsal Kitap'ın ilk sözleri şöyledir:

“Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde dalgalanıyordu.” (Yaratılış 1:1-2)

Tevrat'ın bu ilk ayetlerinden Tanrı'nın tüm evreni hiç yoktan, tek bir söz ile yarattığını görüyoruz.

Fakat ilginçtir Tanrı'nın kocaman evreni yaratmasının hemen ardından, ikinci ayetin başında, Tanrı'nın doğrudan insanların yaşayacağı küreye yani bizim dünyamıza yöneldiğini okuyoruz. Tanrı tüm ilgisiyle dünyanın yaratılışına odaklanıyor. İkinci ayet yaşadığımız yeryüzünün başlangıçta diğer tüm gezegenlerin şu an olduğu gibi 'boş' ve 'şekilsiz' olduğunu belirtiyor. Fakat Rab, muazzam evrenin içinde önemsiz ve değersiz gibi görünen bizim yaşadığımız bu küreyi seçip üzerine yoğunlaşmaya karar verdi. İlk bölümün devamında Tanrı'nın dünyamızı altı gün içerisinde nasıl mükemmel ve yaşanır bir hale getirdiğini okuyoruz.

İlkin Rab Allah, bir sözle ışığı yarattı ve onu "gündüz" diye adlandırarak karanlıktan ayırdı. İkinci günde Tanrı dünyayı saran suları ikiye ayırıp, yeryüzünü koruyacak bir çardak olsun diye gökyüzünü yarattı. Üçüncü günde ise yeryüzünde toplanan engin sularına sınırlar belirleyip karadan ayırdı ve böylece kıtalar ve okyanuslar oluştu. Aynı günde Rab karayı kaplayan bitkileri, meyve veren ağaçları ve her türlü otu yarattı. Dördüncü günde Tanrı yeryüzünü aydınlatacak, zamanın şeklini ve durumunu işaretleyecek olan takvimi ve mevsimleri belirleyecek gök cisimlerini göğe yerleştirdi. Beşinci günde Rab engin suları dolduracak deniz yaratıklarını ve canavarları yarattı. Aynı zamanda göklerde uçacak kuşları ve onların türlerini yarattı. Altıncı güne gelince Rab Tanrı karada yaşayacak her türlü evcil ve yabanıl hayvan ve sürüngen türlerini yarattı. Buraya

kadar her şey müthiş bir özenle düzenlenip mükemmel bir ahenk içerisinde yaratılmıştı. Fakat Yaratılışın birinci bölümünün 26. ayetine gelince büyük bir sürprizle karşılaşırız:

“Tanrı, “İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım” dedi, “denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun.” (Yaratılış 1:26)

Burada yaratılışın zirvesine varıyoruz. Demek ki Tanrı bu müthiş dünyayı kendi yüce benzerliğini taşıyacak olan insan için yaratmıştı, çünkü diğer her şeyi mükemmel yaratan Tanrı, sadece insan üzerine kendi ilahi damgasını vurdu. Burada insan tüm yaratılışın doruğu ve tacı olarak çok ayrı bir konuma yükseltiliyor. Ayetin devamına baktığımızda insanın Tanrı'nın yarattığı her şeyin üzerine “egemen”, yani Tanrı tarafından dünya üzerine reis olmak üzere atandığını görebiliyoruz. İşte ilk insanın konumu, gerçekten muhteşem ve görkemliydi.

Tanrı'nın dünyayı ve tüm evreni insan için özellikle yarattığını söylemek çok iddialı gibi gelebilir, fakat bu konuda bilim de Kutsal Kitap'ın dediklerini doğruluyor. Burada bilim adamlarının keşfettikleri ilginç bir gerçeğe kısaca değinmek istiyorum. Buna “Antropik İlke” denilir. Bilim adamları evrenin dengelerinin ve tabiatın genel düzen ve ahenginin tümüyle insanın dünyada rahatlık ve güvenlik içinde yaşayıp türemesi için düzenlendiğine dikkat çekiyor-

lar. Başka bir deyişle, evrenin hassas dengelerinden her hangi birinde en ufak bir değişiklik olursa, insanın dünya üzerinde yaşayışı tehlikeye girer.

Örneğın, dünyamızın uzayda bulunduğu konumuna bakarsak, dünyamız güneşle bir az daha yakın olsaydı, dünyadaki ortalama sıcaklık dayanılmaz derecede olurdu. Aynı şekilde dünya güneşten bir az daha uzak olsaydı, soğuktan insan yeryüzünde yaşayamazdı. Buna benzer daha nice örnekler var. Atomik alanda, fizik, kimya ya da biyolojik kurallarında her hangi bir değişiklik ya da dengesizlik olsa, yine evrenin ahengi bozulur ve insanlık ortadan kalkar. Anlatılanlardan şunu anlıyoruz ki, sadece bu dünya değil, evrenin tümü insanın yaratılışına uygun bir şekilde tasarlanmıştı. Burada anlatılan gerçek, dünyada yaşayan insanın şans ya da tesadüf sonucu ortaya çıkıp kendiliğinden oluşmadığını kesin bir kanıtıdır. Sonuç olarak insanın çok büyük bir özenle belirli bir amaç uğruna yaratıldığını anlıyoruz.

Yaratılış kitabının ikinci bölümüne geldiğimizde ilk insanın yaratılışıyla ilgili ayrıntıları öğreniyoruz. Yedinci ayette Tanrı'nın ilk insanı nasıl yarattığını öğreniyoruz:

“RAB Tanrı Adem'i topraktan yarattı ve burnuna yaşam soluğunu üfledi. Böylece Adem yaşayan varlık oldu.” (Yaratılış 2:7)

Tanrı kendi Ruhundan insana can yani hayat verdi ve böylece yaşayan bir varlık oldu. Dolayısıyla

ilk insan, yalnızca Tanrı'nın benzerliğini almakla kalmadı aynı zamanda içinde Tanrı'nın yaşam soluğunu da taşıyordu. Bundan sonra Rab “*Aden bahçesini*” yeryüzünde, insan için özel olarak hazırladı. Bu bahçede insan her türlü meyveli ağaçtan yiyor, tüm hayvanlarla barış içerisinde yaşıyordu.

Kutsal Kitap'a göre Aden bahçesi içerisinde dört büyük ırmak akıyordu: Pişon, Gihon, Dicle ve Fırat nehirleri. Yani Aden bahçesi eskiden büyük olasılıkla Türkiye'nin doğu civarında bulunuyordu. Tanrı Adem'i Aden bahçesine yerleştirdikten sonra bahçeye bakması ve tüm hayvanları adlandırması için onu görevlendirdi. Bu şekilde bir gün içerisinde Adem tüm hayvanları teker teker önünden geçirip adlandırdı. Görülüyor ki, ilk insan çalışkan ve Tanrı'ya karşı sorumlu bir varlıktı. Adem tüm hayvanlara isim verdikten sonra kendisine uygun bir eş bulunmadığını fark etti. Tanrı büyük ihtimalle Adem'in, eşine ihtiyaç hissetmesi için onu bilerek önce yalnız yarattı. Sonra Tanrı Adem'e derin bir uyku verdi ve uyurken onun kaburgalarından aldığı kemiğe şekil vererek kadını yarattı. Uyanınca Adem kadını gördü ve gayet hoşnut kaldı. İki cennet bahçesinde mükemmel bir uyum ve paydaşlık içinde yaşıyorlardı. Bu arada Adem ve karısı bahçede çıplaktılar, ancak günahın etkisi altında olmadıkları için utanc nedir bilmiyorlardı. İki de tam anlamıyla masum ve kutsaldı. En önemlisi Tanrı'yla tam ve kesintisiz bir iletişimde bulunuyorlardı. Tek kelime ile her şey mükemmeldi.

Şimdi ister istemez insanın bu orijinal haline bakınca kendi insanlığımızdan birazcık şüphelenmeye başlıyoruz. İlk insan ne kadar farklı ve harikaydı! İnsanın özellikle Tanrı'nın suretinde yaratılmış olması onu bambaşka bir konuma yükseltmişti. Tabii *'Tanrı'nın sureti'* cümlesi hemen kafamızda bir soru işareti uyandırabilir. Tanrı ruhtur dolayısıyla fiziksel yönden O'na benzemek mümkün değildir. O zaman, insan hangi yönden Tanrı'nın benzerliğini taşıyabiliyor?

Kutsal Kitap'ın ayetlerine ve insanlığın genel niteliklerine baktığımızda insanı diğer hayvanlardan ayrı kılan ve Tanrı'nın suretini yansıtan birçok özellik fark edebiliriz. İlk olarak iletişim ve sosyalleşme konusunda Tanrı'ya benziyoruz. Tanrı konuşan, dinleyen ve iletişim kuran biri olduğu gibi ilk insan da

hem eşiyle hem de Tanrı'yla mükemmel bir iletişim kapasitesine sahipti. Günümüzde de insanın iletişim kurmaya yönelik öyle dinmeyen bir merakı var ki, diğer gezegenlerde bile hâlâ bir yaşam belirtisi keşfetmeyi umuyor. Nedeni basittir, çünkü insan sosyalleşen ve iletişim kurmak için çabalayan bir varlık olarak yaratılmıştır. En önemlisi, ilk insan Tanrı'yla çok sıcak ve samimi bir diyaloga sahipti.

İkinci olarak Tanrı mutlak bir iradeye sahip olduğu gibi Adem'e da benzer şekilde tam anlamıyla hür bir irade verilmişti. İnsan, Tanrı'nın kendisine verdiği düşünme ve tasarlama kapasitesiyle kararlarını bağımsız bir şekilde verir, her türlü planı yapar, teknolojik cihazlar icat edip aya bile seyahat edebilir. Günümüzde dahi insanın yapabilecekleri bu denli sınırsız ise, mükemmel yaratılan ilk insanın daha ne

kadar güçlü ve engin bir zekâyâ sahip olduğunu tahmin edebiliriz.

Üçüncü olarak Tanrı sevebiliyorsa ya da acıyabiliyorsa demek ki duyguları da vardır. İnsan da aynı şekilde her türlü duyguya sahiptir. İnsan çok farklı ve çeşitli duygular hissedebilir. Dördüncü olarak nasıl ki Tanrı her şeyin egemeniyse, Adem de aynı şekilde dünyanın üzerine yetkili kılındı. Adem yeryüzünde Tanrı'nın temsilcisiydi. İnsan Tanrı'nın verdiği akıl, irade ve iletişim kapasitesiyle en karmaşık durumlara bile mükemmel çözümler yaratabiliyor. Elbette bunların dışında daha birçok benzerlikler var, ama dikkat edersek bu ortak noktalar fiziksel değil daha çok ruhsal ve zihinseldir.

Sonuncu ve en önemli özellik, ilk insanın Tanrı gibi kutsal ve pak yaratılmış olmasıdır. Ahlaki yönden tamamen masumdu. Kısacası ilk insanla Tanrı arasında ortak özellik bakımından dört büyük sıfat YETKİ, GÜÇ, İLİŞKİ VE KUTSALLIK olarak sıralanabilir. İşte insanı tüm diğer yaratıklardan ayrı kılan yani ilk insanı insan yapan bunlardı ki bu özelliklerin birçoğu hâlâ öz yapımızda görünüyor.

İlk atalarımızın yaşadığı Aden bahçesini düşünün... Sıkıntı, kargaşa, hastalık, facialar ve ölüm nedir bilinmiyordu. Adem denizdeki yaratıklar, gökteki kuşlar ve yeryüzündeki hayvanların tümü üzerinde yetkiliydi. Mükemmel aklı ile tüm hayvanlara hükmedip muhteşem ve barışçıl bir düzen sağlamıştı. Özellikle kendi eşyle ve en önemlisi Tanrı'yla mükemmel bir ilişki içindeydi. Sonuç olarak öyle

müthiş bir kutsallığa sahipti ki, utancın ne olduğunu bile bilmiyordu. İşte, insanın ilk hali böyleydi. Bu konuyu düşünürken Tanrı'nın yaratıcılığına hayran kalmış olan Davut peygamber, Mezmurlarda Tanrı'nın Ruhü'nun esinlemesiyle şunu yazdı:

“Seyrederken ellerinin eseri olan gökleri, oraya koyduğun ayı ve yıldızları, soruyorum kendi kendime: İnsan ne ki, onu anasın, ya da insanoğlu ne ki ona ilgi gösteresin? Nerdeyse bir tanrı yaptın onu, başına yücelik ve onur tacını koydun. Elleri-nin yapıtları üzerine onu egemen kıldın, her şeyi ayaklarının altına serdin; davarları, sığırları, yabanıl hayvanları, gökteki kuşları, denizdeki balıkları, denizde kıpırdaşan bütün canlıları. Ey egemenimiz Rab ne yüce adın var yeryüzünün tümünde”
(Mezmur 8:3-9).

Evet, insan hakikaten mükemmel yaratıldı. Fakat ne yazık ki, etrafımıza baktığımızda, bu ilk modelden ne kadar çok uzaklaştığımızı hemen fark edebiliyoruz. Bir yerde bir şeyler çok yanlış gitmiş ki, Kutsal Kitap'ın ilk bölümlerinde gördüğümüz bu muazzam dünya manzarası ve ilk masum insan artık ortalarda görünmüyor. Peki, insana ne oldu ki?

II

İnsanlığın Günaha Düşüşü

Hiç düşündünüz mü, neden insanlar dinlenmek ya da tatil yapmak için genellikle şehirden uzak doğayla iç içe olan yerlere kaçar? İlginçtir ki, insanlar huzur bulmak için kalabalıklardan kaçıp تنها ve sessiz göl kenarlarında ya da dağlık bir manzara karşısında oturmayı severler. Neden? Çünkü nerede çok insan varsa orada karışıklık, kavgâ ve her türlü sorun da var. Tabiat ise içimizde müthiş bir ferahlık ve huzur yaratıyor.

Evet, bir önceki bölümde gördüğümüz gibi ilk insan ve içinde yaşadığı dünya gerçek anlamıyla şâhaneydi, oysa insanın şimdiki haline baktığımızda çok farklı, hatta zıt bir manzarayla karşılaşırız. Tanrı'nın benzerliğinden kaynaklanan olağanüstü zihniyeti ve yaratıcılığı kısmen görülse de, insan Aden bahçesindeki barışçıl uyumu ve kutsallığı yitirmiştir. Tanrı'dan aldığı bütün ruhsal ve zihinsel kabiliyetlere rağmen şu anda yeryüzünde bulunan insan son derece gaddar ve acımasızdır. Bunun bariz örneklerini her gün gazetelerde okuyabiliyoruz. İnsan hakikaten garip bir mahlûktur. Bazen en zengin, akıllı ve başarılı insanlar bile en korkunç cinayetlere

ve tecavüzlere girişebiliyor. Tabiat ise çoğunlukla güzelliğini ve masumiyetini koruyabildi, ama insan genel anlamda yozlaştı. Demek ki, insan bir yerde büyük bir değişikliğe uğradı, çünkü ilk başta biz böyle yaratılmadık. Tanrı'nın Sözü, Yaratılış 3. bölümde bu faciaya sebep olan olayı bizlere ayrıntılı olarak aktarıyor:

“RAB Tanrı'nın yarattığı yabani hayvanların en kurnazı yıldı. Yılan kadına, “Tanrı gerçekten ‘Bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin’ dedi mi?” diye sordu.

Kadın, “Bahçedeki ağaçların meyvelerinden yiyebiliriz” diye yanıtladı, ama Tanrı, ‘Bahçenin ortasındaki ağacın meyvesini yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz’” dedi.

Yılan, “Kesinlikle ölmezsiniz” dedi, “çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız.” Kadın ağacın güzel, meyvesinin yemek için uygun ve bilgelik kazanmak için çekici olduğunun gördü. Meyveyi koparıp yedi. Yanındaki kocasına verdi, o da yedi. İkinin de gözleri açıldı. Çıplak olduklarını anladılar. Bu yüzden incir yaprakları dikip kendilerine önlük yaptılar.” (Yaratılış 3:1-7)

Bu olay ile tüm insanlığın kaderi değişti. Peki, bu ağacın ne önemi var ki? Bir önceki bölüme bakalım olsak Rab'in bir tek bu ağacın meyvesini Adem ve Havva'ya yasakladığını ve ondan yiyeni ölümlle

cezalandıracağını söylediğini görebiliyoruz. Mesele belirgin bir meyveyi yiyip yememek değildi; asıl mesele itaat ve sadakat sınavıydı. Doğal olarak Tanrı, insanların Kendisine güvenip tapınmalarını istiyordu, fakat daha da önemlisi bunu kendi özgür iradeleri ile yapmalarını arzuluyordu.

Düşünün, tehdit ederek ya da şekerle kandırarak çocuğunuza her istediğinizi yaptırabilirsiniz. Fakat

bu şekilde çocuğunuz itaat ettiğinde bunu size olan saf sevgisinden mi yoksa mecburiyetten mi yaptığını kesinlikle bilemezsiniz. Ancak çocuğunuzu özgür bırakırsanız ve kendi iradesiyle sizin istediklerinizi yerine getirirse, o zaman sizi gerçekten sevdiğinden tam olarak emin olabilirsiniz. Benzer şekilde, Tanrı insanların kendisine olan sevgi ve sadakatini denemek için önlerine bir seçim koy-

du ve istediklerini seçmekte onları tamamen özgür bıraktı. Ne yazık ki yılan kılığında girmiş Şeytan'ın ayartması sonucunda, Adem ve Havva onlara her türlü nimet sağlayan Tanrı'ya güvenmek yerine, kendi hayallerinin peşinden gidip İblis'e uymayı seçtiler. Gurura kapılıp bencilliklerine yenik düştüler. Bunu yapmakla sadece masum bir hata yapmadılar, aslında Tanrı'ya karşı isyan ettiler, çünkü O'nun bariz ve güvenilir sözüne inanmak yerine Şeytan'ın yalanına inanmayı tercih ettiler. Daha da önemlisi, kendilerini Tanrı'nın üzerine çıkarmaya kalkıştılar, yani Tanrı gibi olmayı düşündüler. Ne korkunç bir günah!

Dikkat edersek Havva'nın bu günahı tek başına değil kocası Adem'le birlikte işlediğini fark edebiliyoruz. Adem müdahale etmesi gerekirken eşine uydu. Hemen bunun ardından ikisi çıplak olduklarını anladılar, yani ilk masumiyetlerini ve kutsallıklarını yitirdiklerini hemen fark ettiler. Bir anda suçluluk duygusu oluverdi. Sonra kendilerine önlükler yapıp çıplak bedenlerini örtmek istediler. Esas ayıplarını ört pas etmek için çözümler uydurmaya çalıştıklarını görüyoruz. Aslında o günden bu yana insanlar hep günahlarını örtecek ve gururlarını koruyacak çareler peşindedirler, ama bunların hiçbiri işe yaramıyor. Çünkü kendi gücümüze dayalı yöntemlerle içimizdeki günahı örtmek ya da ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Bölümün devamında günaha bulaşmış Adem ve Havva'nın Tanrı'yla karşılaşmalarını okuyoruz:

“Derken, günün serinliğinde bahçede yürüyen RAB Tanrı'nın sesini duydular. O'ndan kaçıp ağaçların arasında gizlendiler. RAB Tanrı Adem'e “Neredesin?” diye seslendi.

Adem, “Bahçede sesini duyunca korktum. Çünkü çıplaktım, bu yüzden gizlendim” dedi.

RAB Tanrı, “Çıplak olduğunu sana kim söyledi?” diye sordu, “Sana meyvesini yeme dediğim ağaçtan mı yedin?”

Adem, “Yanıma koyduğün kadın ağacın meyvesini bana verdi, ben de yedim” diye yanıtladı.

RAB Tanrı kadına, “Nedir bu yaptığın?” diye sordu.

Kadın, “Yılan beni aldattı, o yüzden yedim” diye karşılık verdi.” (Yaratılış 3:8-13)

İnsan ancak bir yere kadar kendi çözümleriyle Tanrı'dan gizlenebilir, ama eninde sonunda Tanrı'yla hesaplaşmak zorundadır. Bundan sonra Rab'bin soru sorarak onlara şefkatle yaklaştığını görüyoruz. Olaydan haberdar olmamış gibi davranıyorsa da esasen insanlara günahlarını fark edip tövbe etmeleri için bir fırsat vermek istedi. Ama Adem ve Havva günahlarını itiraf edeceklerine hemen birbirini suçlamaya geçtiler. Hatta Adem, “yanıma koyduğün kadın” diyerek dolaylı yoldan Tanrı'yı suçlamaya kalkıştı. Kadın da suçunu görmeyip topu yılanı attı. Oysa ki her biri kendi günahı için sorumluydu, ama ne yazık ki, hiç birinde tövbe edecek cesaret yoktu. Böylece Rab onları cezalandırmak zorunda

kaldı. Bölümün devamında verilen cezaları okuyoruz:

*“Bunun üzerine RAB Tanrı yılanı, “Bu yaptığın-
dan ötürü bütün evcil ve yabanıl hayvanların en
lanetlisi sen olacaksın” dedi, “karnının üzerinde
sürünecek, yaşamın boyunca toprak yiyeceksin.
Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbi-
rinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını
ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın.”*

*RAB Tanrı kadına, “Çocuk doğururken sana çok
acı çektireceğim” dedi, “ağrı çekerek doğum yap-
acaksın. Kocana istek duyacaksın, seni o yönete-
cek.”*

*RAB Tanrı Adem’e, “Karının sözünü dinlediğin ve
sana, meyvesini yeme dediğim ağaçtan yediğin için
toprak senin yüzünden lanetlendi” dedi, “yaşam
boyu emek vermeden yiyecek bulamayacaksın.
Toprak sana diken ve çalı verecek, yaban otu yiye-
ceksin. Toprağa dönünceye dek ekmeğini alın teri
dökerek kazanacaksın. Çünkü topraksın, toprak-
tan yaratıldın ve yine toprağa döneceksin.” (Yara-
tılış 3:14-19)*

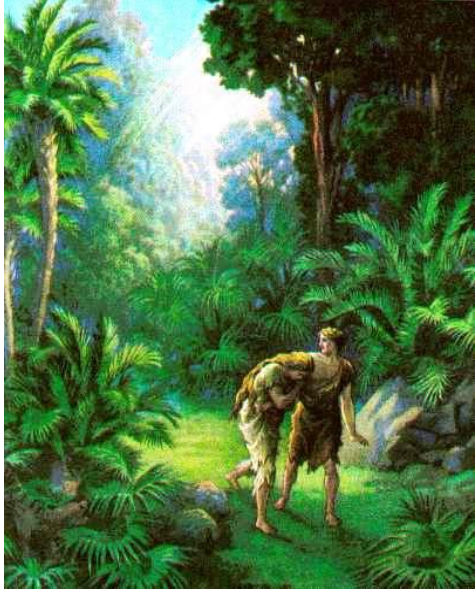
Rab her birini önüne alıp tek tek cezalarını bildirir. Yılanla başladı ve bundan böyle hep yerde sürüneceğini ve topraktan besleneceğini söyledi. Fakat ayetin devamında, Rab’bin aslında yılan kılığına girmiş Şeytan’a yöneldiği anlaşılıyor. Şeytan insanlığı Tanrı’ya karşı cephe almaları için kendi tarafına çekmeye çalışmıştı, fakat Tanrı’nın İblis’le insanlar arasında aşılma bir düşmanlık kurduğunu görüyo-

ruz. Hatta, daha Kutsal Kitap'ın bu ilk bölümlerinde Tanrı, Şeytan'ın yıkımla sonuçlanacak kaderini belirtti. Kadının soyu denilen birinin gelip onu başını ezerek bozguna uğratacağını söyledi. Aynı şekilde kadına da yönelerek özellikle kocasını tamamlamak ve çocuklarını doğurup beslemek üzere yaratıldığı için Tanrı onu bu iki konuda cezalandırdı. Kadın o günden bu yana hem doğum yaparken hem de evlilik ilişkisinde hep acılar ve zorluklar yaşamaktadır. Son olarak erkeğe de yöneldi. Erkek çalışmak ve yönetmek üzere yaratıldığı için Rab bundan sonra bu konularda hep hüsrân ve sıkıntılarla karşılaşacağını belirtti. Hatta onun yüzünden insanın hükümdarlığında olan tabiat ve bütün hayvanlar bile olumsuz etkileniyor. Bundan sonra, dünyada artık barış ve huzur tam anlamıyla yaşanmayacaktır. Toprak da artık çalılar ve dikenler verecektir. İnsan ve hayvan bundan böyle ölüme mahkûm edildi. Yani Adem ve Havva günah işlememiş olsaydılar hiç ölümü tatmayacaklardı. Çünkü onlar esas ebediyen yaşamak üzere yaratıldılar.

Ölüm derken sadece bedenen ölüp dünyadan kopmaktan söz etmiyoruz. Ölümün birkaç farklı boyutu vardır. Bedenen ölmüş her insan, Tanrı'nın önüne çıkıp yargılanır ve günahlarına karşılık makbul bir bedel gösteremezse, sonsuza dek ateş gölünde ıstırap çekmek üzere cehenneme atılır. Bu ikinci ölümden insan sadece dünyadan değil Tanrı'dan ve O'nun tüm nimetlerinden de sonsuza dek kopar. Çünkü cehennem esas Allah'ın olmadığı yerdir. Fa-

kat insanın bedensel ölümünden önce bile Aden bahçesinde gördüğümüz ruhsal bir ölüm söz konusudur. Çünkü onlar o anda fiziksel olarak ölmedilerse de ruhsal olarak Rab'den kopup içlerinde öldüler. Daha kötüsü Adem'den doğacak tüm insanlar ruhsal yönde Tanrı'dan kopuk bir hayata mahkûm kılındılar. Sonuç olarak Tanrı, Adem ve Havva'yı Aden bahçesinden kovmak zorunda kaldı.

Bu şekilde Aden bahçesi sona erdi, insanlığın masumiyeti ve kutsallığının sona erdiği gibi. Böylece insanların

Tanrı'yla olan o ilk mükemmel beraberliği ve kesintisiz ilişkisi kayboldu. İşte bu ilk isyan sonucunda Adem ve Havva ölümlü kılındı ve beraberlerinde tüm dünyayı ve onlardan doğacak insanoğullarının hepsini de günaha sürüklediler.

III

İnsanlığın Yozlaşması

Gördüğümüz gibi, Adem'in o ilk isyankârlığı yüzünden yalnız kendisi değil tüm insanlık olumsuz yönde etkilendi. Bu gerçek bize haksız gelebilir, çünkü o ilk günahı işleyen biz değildik. Fakat unutmayalım ki, Adem atamız olarak hepimizi temsil ediyordu. Aslında bu kavram bize çok yabancı olmaması gerek çünkü benzerini her gün yaşıyoruz. Örneğin bizler de anne ve babalarımızın hatalarından ötürü acı çekeriz. Kimi insan babasının hikmetsizliği ya da tembelliği yüzünden dilenmeye mecbur kalıyor. Kimi çocuk, ahlaksızca yaşayıp AIDS hastalığına yakalanmış annesi ya da babası yüzünden aynı hastalığa yakalanıyor ve sonuçta acılar içinde ölüyor. Kimi vatandaş ülke yöneticilerinin vermiş olduğu kararlar sonucunda kendini savaşın ortasında bulup bir anda her şeyini kaybedebiliyor. Buna benzer örnekleri çoğaltabiliriz; gerçek şudur ki, bizim büyüklerimizin yaptıkları bizi derinden etkiliyor. Bu hayatımızın en acı gerçeklerinden bir tanesidir ve bunu inkâr etmek ya da kabul etmemek hiçbir şeyi değiştirmez. Adem günah işledi ve günah virüsü he-

pimize geçti. Atasözünde denildiği gibi, “Balık baş-tan kokar.”

Peki Adem’den sonra ne oldu? İnsanlar hatalarını görüp Tanrı’ya döndüler mi? Hayır, tam aksine Tanrı’dan gittikçe uzaklaştılar. Bunun en canlı ve çarpıcı örneğini Adem ve Havva’nın ilk oğlunda görebiliyoruz. Aden bahçesinden kovulduktan sonra Havva’nın iki çocuğu olmuştu: Kayin ve Habil.

Kayin çiftçiydi Habil ise çobandı. Büyüyünce ikisinin Rab’e bir kurban sunusu verme zamanı geldi. Habil Tanrı’nın gösterdiği gibi kusursuz bir kuzu hazırlayıp getirdi, Kayin ise isyan edip belirlenen kuzuyu getireceğine kendi bildiğini okuyup toprak ürünlerinden bir sepet sebze ve meyve sunmak istedi. Habil’de alçakgönüllü bir yürek vardı, ama Kayin isyankâr bir tutumla ibadetini yapmaya çalıştı. Rab Habil’in kurbanını kabul etti, ama Kayin’in sunusunu reddetti.

Kayin buna çok öfkelen-di ve öfkesini Habil’in üzerine boşaltmaya karar verdi. Rab’bin Kayin’i sıkı sıkıya uyarmasına rağmen Kayin kardeşini tarlaya çağırıp ona saldırdı. Böylece

Yeter ki İnsan Olsun!

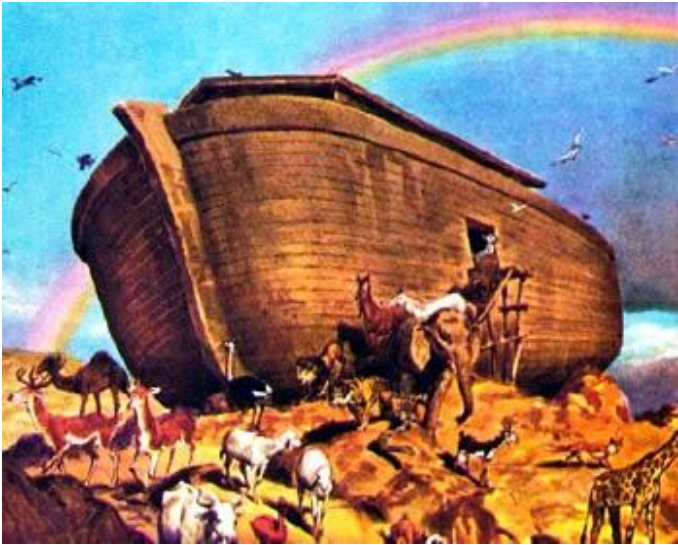
Kayın öz kardeşini hunharca öldürdü.

Biz bu olayın benzerini her gün gazetelerde okuyoruz, fakat Aden bahçesinden yeni çıkmış bir insan emsalini hiç görmediği böyle bir cinayeti nasıl işleyebildi? Bu olay bizlere insan hakkında çok önemli şu gerçeği öğretiyor: Eğer Kayın benzerini hiçbir yerde görmediği bu tür bir günahı, kendi kardeşine karşı işleyebildiyse, Kayın'ın bu günahı bozulmuş çevresinden ya da zorlu geçmişinden değil ancak kendi öz yapısından yani kirli yüreğinden kaynaklandığı kesinleşir. Anlaşılan şu ki, insanlığın mayası ta baştan bozulmuştu. Kayın babasından almış olduğu bu günah virüsü yüreğinde taşıyordu. Aynı şekilde Adem'in günahkârlığı nasıl ki ilk doğan oğluna geçmişse, aynı şekilde onun torunları olan hepimize de geçmiştir. Bir atasözümüzün de dediği gibi, "*İnsan, yedisinde neyse, yetmişinde de odur.*" Evet, her insanın mayasında karşı konulmaz bir günah meyilliği vardır, çünkü hepimiz Adem'in çocuklarıyız.

Yaratılış kitabının ilerleyen bölümlerinde manzara pek değişmiyor, tam aksine insanlığın hali daha da vahimleşiyor. Uzun ömrün birkaç nesil devam etmesiyle insanlar alabildiğine çoğaldılar ve ne yazık ki günah da beraberinde çoğaldı. İnsanlık öyle perişan ve rezil bir duruma geldi ki, Yaratılış kitabı o dönemki insanlığın halini şöyle özetliyor:

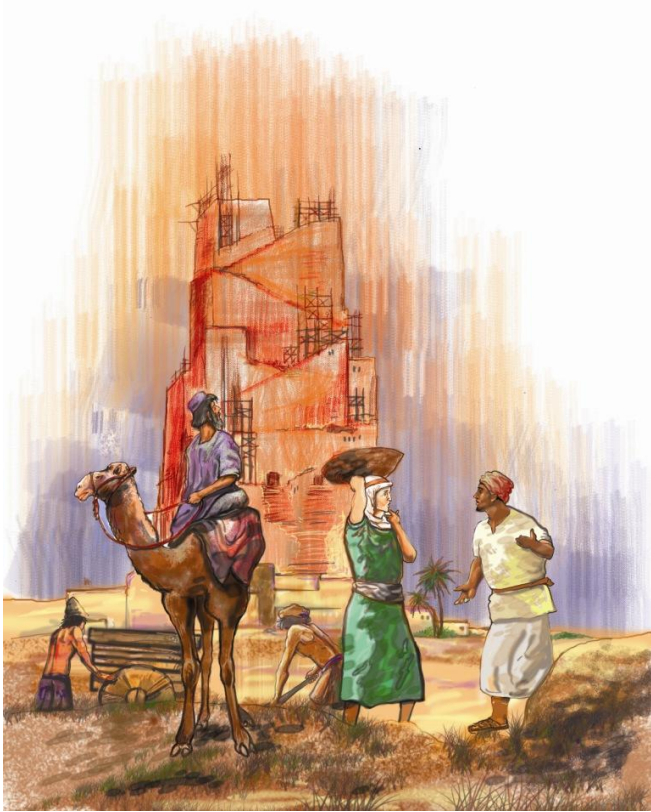
"RAB baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, aklı fikri hep kötülükte." (Yaratılış 6:5)

Bu vahim durum karşısında Rab yeryüzüne olağanüstü bir tufan göndererek tüm insanları yok edip yeni bir başlangıç yapmaya karar verir. Bu ara Nuh adında biri Tanrı'nın yolunda yürüdüğü için Rab'bin lütfuna erişti. Dolayısıyla Nuh'la ev halkını ve hayvanları kurtarmak için Tanrı Nuh'tan devasa boyutta bir gemi yapmasını istedi. Gemiye her tür hayvandan birer çift binecekti. Gemiye tamamlamak neredeyse 100 sene sürdü ve geminin yapımı sürerken Nuh'un komşularının kendisiyle ne kadar alay ettiklerini tahmin edebiliriz çünkü ne yaptığını anlamamışlar. Günahla körelmiş yürekleri yüzünden kimse başlarına böyle bir felaketin geleceğine inanmak istemedi. Herkes normal hayatına devam etti. Eğlenceler, düğünler ve partiler hiç durmadı. Ancak gemi

tamamlandığında Nuh'la ev halkı ve toplanmış hayvanlar gemiye bindiler ve sağanak yağmurlar başladı. Rab geminin kapısını kapattı ve kısa bir süre sonra tufan yeryüzüne bastı.

Sular öyle yükseldi ki yeryüzündeki en yüksek dağlar bile su altında kaldılar. Nuh'un gemisi sayesinde kurtulan hayvanlar ve Nuh'un ev halkı dışında

yeryüzündeki her can ölmüştü. Şiddetli yağmurlar 40 gün sürdü. Ancak uzun bir süre sonra Nuh'un gemisi Türkiye'nin doğusunda bulunan ve eskiden Urartu dağları diye bilenen yere oturdu.

Tufan bittikten sonra Nuh'la ev halkı düzenlerini kurup yine çoğalmaya başladılar. Ama ilginçtir ki, Nuh'un oğulları başta olmak üzere insanlar da yine günaha devam ettiler. Demek ki günah da Nuh'la beraber gemiye binip hayatta kaldı.

İnsanlar çoğaldıkça büyük şehirler kurmaya başladılar. Tanrı'nın "*dağılın ve yeryüzünün her yerini doldurun*" buyruğuna karşı insanlar hep bir arada kalıp Tanrı'ya meydan okudular. Bu arada eski Babil'de (şimdiki Bağdat yöresi) insanlar toplanıp göklere erişecek bir kule yapmayı kararlaştırdılar. İnsanlar kendilerini ilahlaştırmakta kararlıydılar. Kendilerine nam yapmak ve gururlarını okşamak için insanlar muazzam bir kule yükseltmeye başladılar. O dönemde dil ya da ırk farkı olmadığı için yeryüzündeki tüm insanlar rahatlıkla beraber çalışabiliyorlardı. Fakat niyetleri bozuktu. "*Artık Allah'a ne ihtiyacımız var ki*" diyerek Tanrı'yı hor gördüler. Bu arada Tanrı göklerden küstahlıklarına bakıp planlarına son vermeye karar verdi.

O zamana kadar tüm insanlar aynı dili konuşup kolayca anlaşabiliyorlarken Tanrı herkesin dilini karıştırdı. Birden kimse komşusuyla anlaşamadı, herkes farklı dillerde konuşmaya başladı, dolayısıyla işler karıştı ve Babil kulesinin inşaatı da durup yarıda kaldı. Zamanla insanlar dağılıp farklı uluslar ve

halklar oluşturmaya başladılar. Bundan anladığımız şu ki, insanların arasında farklı diller ve ırklar olması esasında atalarımızın gururu ve küstahlığından kaynaklanan bir durumdur. O yüzden etnik farklılığımızla gurur duyacağımıza bunun acı kökünü anlayıp esas bu duruma üzölmeliyiz. Sonuçta görüyoruz ki, insanlığı bu bölünmüş ve içinden çıkılmaz duruma getiren kendi içimizdeki kibir ve isyankârlıktır.

Peki, Tanrı insanlığın bu duruma düşeceğini bilmiyor muydu acaba? Ya da tufanı boşu boşuna mı gönderdi? Hayır! Aslına bakarsak, Rab bu olaylarla bizlere zavallı halimizi göstermeye çalışıyor. Ayrıca yargının mutlak ve korkunç sonuçlarını da ortaya koyuyor. Tarih boyunca ve özellikle kendi çağımızda insanlığın özünün masum ve iyi olduğunu savunan çok insan var. Bu felsefeye hümanizm denir ve birçok ideoloji bu düşünce üzerinde kurulmuştur. Dıştan çok çekici ve mantıklı bir görünüşü vardır. Fakat içine bakınca gerçeğe uymadığını görüyoruz. Bu felsefeye göre insan masumca doğuyor ve sonradan ne sorun yaşarsa, sorunun sebebi kendisinden değil, ya bulunduğu çevreden ya hükümetten veya başka bir etkenden kaynaklanıyor olmalıdır. İnsan doğal haliyle saf ve temizdir, diye öğretirler. *“Okulda kaldımsa bu öğretmenimin suçu, doğuştan çirkinsem bu annemin suçu, işsiz kaldımsa bu da devletin suçudur”* mantığıyla insanlar hep kendilerini aklatmaya çalışırlar. Fakat Rab’bin sözüne baktığımızda suçun öncelikle insanın kendisinde olduğunu görüyoruz. Elbette çevremizin etkisi de var ama insan

ilkin kendi günahlarından sorumludur. Evet, insan ilk yaratıldığı haliyle mükemmel ve kutsaldı, ama günaha düştükten sonra dünyada ne kötülük varsa insanlardan kaynaklanmıştır. Ayrıca bu dünyayı ve doğal ahengini bozan biziz. İnsanlık yozlaşarak tamamıyla bozulmuştur. Bizi bu hale getiren yine kendi gururumuzdur. Bunda hepimizin payı var, çünkü hiçbir insan özünde pak ve masum değildir artık.

Çok eskiden Eyüp peygamber de bu acı gerçeği tespit etmiştir: *“İnsan gerçekten temiz olabilir mi? Kadından doğan biri doğru olabilir mi”* (Eyüp 15:14). Aynı şekilde hikmetiyle ünlü olan Süleyman peygamber de şu şekilde yazmıştı: *“Çünkü yeryüzünde hep iyilik yapan, hiç günah işlemeyen doğru insan yoktur”* (Vaiz 7:20). Başka bir yerde yine de Süleyman şöyle yazıyor: *“Tanrı insanları doğru yarattı, oysa onlar hala karmaşık çözümler arıyorlar”* (Vaiz 7:29). Aslında hümanizmin öğrettiği gibi kendi insanlığımıza güvenip hep başka yerlerde kusur bulduğumuz zaman, Adem ve Havva'nın yaptığı ilk hatayı tekrarlıyoruz. Onlar da gururlarını görmezlikten gelerek hatalarını örtmek için kendi çözümlerine başvurdular. Sonra günahlarıyla karşı karşıya kalınca birbirlerini suçlamaya başladılar. Fakat bunu yaptığımızda gözlerimizi gerçeklere kapayıp Şeytan'ın yalanlarına yeniden inanıp körü körüne Rab'bin gazabına doğru ilerlemeye devam ediyoruz.

Kabul edelim artık, insan olması gerektiği gibi değil – hatta o ilk mükemmel çizginin çok uzağın-

dayız. İnsan olmak ya da insani davranmak yetmiyor çünkü artık hiç birimiz tam anlamıyla “*insan*” değiliz. İnsanlığımızın gerçek masum yüzünü Aden bahçesinde bir kere kaybettik. Evet, Tanrı’nın eşsiz benzerliğini kısmen olsa da hâlâ taşıyor olabiliriz, ama ilk insanın sahip olduğu kutsallık, ilişki, yetki ve güç artık yoktur bizde. Tabii ki biz kendi bakış açımızdan insanlığı gözlemlediğimizde bunu çok fazla fark edemeyebiliriz, çünkü bu zavallı durum içinde doğduk büyüdük bir kere. Ancak olaya Tanrı’nın bakış açısından bakacak olursak çok şaşıracağımız kesin. Tanrı’nın bakış açısından insanlığın durumu öyle perişan ki, Davut peygamber şöyle yazıyor:

“İnsanlar bozuldu, iğrençlik aldı yürüdü, iyilik eden yok. RAB göklerden bakar oldu insanlara, akıllı, Tanrı’yı arayan biri var mı diye. Hepsi saptı, tümü yozlaştı, iyilik eden yok, bir kişi bile!”
(Mezmur 14:1-3)

Demek ki Tanrı kendi yüce konumundan insana baktığında “iyilik eden” diyebilecek bir insan bile göremiyor. O derece yozlaşmışızdır. Bu manzara ne kadar hoşumuza gitmezse de bu Tanrı’nın gördüğü manzaradır. O ki ilk halimizi de hatırlıyor ve şimdiki halimize baktığında farkı çok net görebiliyor. Biz kendimizi böyle görmezsek de ne yazık ki bizim gerçek halimiz budur. Peki insanlığın hiç bir ümidi yok mu? Elbette var!

IV

İnsanlığın Bereket Kaynağı

Amacımız kimseyi depresyona sokmak ya da ümitsizliğe itmek değil, ama eğer insanlığın durumuna doğru bir teşhis koymak istiyorsak, gerçeklerle de yüzleşmek zorundayız. Kansere yakalanmış birini doktora götürmek istiyorsak önce ne kadar hasta olduğu konusunda onu ikna etmek için her türlü tıbbi kanıtı göstermemiz gerek, yoksa kendiliğinden kemoterapiye girmek istemez. İşte burada yapmaya çalıştığımız budur. İnsanlığın tarihine bakarak hastalığımızın gerçek kökünü ve acı boyutlarını öğrenmeye çalışıyoruz.

Hem Kutsal Yazılar'dan hem de tarihi kayıtlardan Nuh'tan sonraki dönemde insanların tümüyle putperestliğe düştüklerini okuyoruz. İnsanlığın durumu gittikçe kötüleşti. Neden? Çünkü insan kendi içinde barındırdığı günahın kölesidir ve Tanrı'nın isteklerinin tam tersini hep yapmaya meyillidir. Ama bu ümitsiz manzara üzerine birden Tanrı'nın lütuf güneşi doğuyor. Bundan böyle ancak dünyamızın dışında olan Tanrı müdahale edip bize yardım edebilir çünkü insanların elinden bir şey gelmiyor. Bu

aşamada tarihin en ünlü isimlerden biriyle tanışıyoruz.

Hepimizin bildiğinin tam aksine, İbrahim peygamber tam anlamıyla kusursuz ya da kutsal biri değildi. Çünkü o da sonuçta insandı. Kendi çağındaki diğer insanlar gibi putperestlik içinde doğup büyüyen bir şahıstı. Ta ki bir gün Rab ona göründü ve kendisine çok farklı ve özel bir vaatte bulundu. Yaratılış 12. bölümde şöyle yazıyor:

“RAB Avram’a ‘Ülkeni, akrabalarımı, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git’ dedi, ‘seni büyük bir ulus yapacağım, seni kutsayacak, sana ün kazandıracakım, bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar senin aracılığınla kutsanacak.’” (Yaratılış 12:1-3)

Tanrı İbrahim’e henüz bu ismi vermeden önce Avram olarak bilinen İbrahim, elinde bir harita ya da belirgin bir güvencesi olmadan yalnız Tanrı’nın yukarıdaki vaadine iman ederek akrabalarını ve ülkesini bırakıp Tanrı’nın gösterdiği toprağa doğru ilerlemeye başladı. Tanrı onu müthiş bir şekilde kutsayacağına ve hatta tüm uluslara bereket kaynağı yapacağına dair söz verdi. Böylece Kenan topraklarına, yani şimdiki İsrail topraklarına varınca Tanrı ayak bastığı her yeri kendisine ve soyuna vereceği konusunda İbrahim’e vaatte bulundu. Yalnız bir sorun vardı. Ortada İbrahim’in soyu henüz yoktu ve daha

İlginci İbrahim 75 yaşındaydı. Eşi Sara'nın yaşı da aynı şekilde ilerlemiş durumdaydı. Sonra Tanrı'nın vaadinin doğal yollarla gerçekleşemeyeceğini düşünen Sara o dönemin örf ve adetlerine uygun olarak Mısır'da edindiği bir kölesini, Hacer'i İbrahim'e eş olarak verdi. Hacer'den doğan çocuğun kendisinin evladı sayılmasını ve böylece Tanrı'nın vaadinin yerine gelmesini sağlamak istiyordu. Bir müddet sonra Hacer bir oğul doğurdu ve ona İsmail adını verdi.

Fakat Allah İbrahim ve Sara'nın bu imansızlıklarından dolayı öfkelenmiş çünkü onlara doğal yollarla bir soy vereceğini söylemişti, oysa ki Sara Rab'e güvenmemişti. Seneler geçti ve yine Rab vaadini tekrarladı, ama bunu özellikle İbrahim ve Sara'nın öz çocuğuyla gerçekleştireceğini belirtti. İbrahim İsmail'i mirasçısı olarak kabul etmesi için Rab'be ne kadar ısrar ettiyse de Rab şöyle karşılık verdi: “*Hayır. Ama karın Sara sana bir oğul doğuracak, adını İshak koyacaksın*” dedi, *‘Onunla ve soyuyla antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim’*” (Yaratılış 17:19). Artık yüz yaşında olan İbrahim bu vaadi ne kadar zor bulduysa da imanla Rab'e bel bağlayıp iman etti. Bundan kısa bir süre sonra Rab'in üç meleği İbrahim'i ziyarete geldiler. Sofraya otururken meleklerden birisi, *“Seneye bu tarihlerde Sara'dan bir oğlunuz olacaktır”* dedi. Diğer çadırdan kulak misafiri olan Sara kendini tutamadı ve istemeyerek de olsa içinde gülerken, *“böyle bir şey mümkün değil”* diye düşündü. Sara'nın düşündüklerini sezen Rab'in me-

leği ona yönelip, “*Rab için olanaksız bir şey var mı?*” diye sordu. Böylece tam bir sene sonra imkân-sız olan gerçekleşti ve doksan yaşında olan Sara bir oğul doğurdu. İsmi ‘*gölmek*’ anlamına gelen İshak koydu.

Birkaç sene sonra İsmail’in kıskançlığından doğan bir takım tatsız olaylar yaşandı. Dolayısıyla Hacer ve İsmail ayrılıp güneydeki çöllerde yönediler. İshak ise gittikçe güçlendi ve anne babasına büyük sevinç kaynağı oldu. Fakat bir gün Rab İbrahim’e görünerek şöyle ilginç bir istemde bulundu:

“İshak’ı, sevdiğin biricik oğlunu al, Moriya bölge-sine git, orada sana göstereceğim bir dağda oğlunu yakmalık sunu olarak sun.” (Yaratılış 22:2)

İbrahim’in bu habere ne kadar üzüldüğünü tah-min edebiliriz, çünkü kendisine vaat edilen her şey ancak bu biricik oğlu aracılığıyla gerçekleşebilirdi. Fakat tereddüt etmeden hazırlığını yapıp oğluyla beraber yola çıktı. Moriya diye anılan bölgeye gelince hayvanların yanında uşaklarını bırakıp yalnız oğlu İshak’la beraber oradaki tepenin başına çıktı. İshak’ın, “*Baba yakmalık kuzu nerede?*” sorusuna İbrahim de imanla, “*Tanrı kendisi sağlayacak*” cevabını verdi. Zirveye varınca oğlunu bağlayıp taş ve odundan hazırladığı sunak üzerine yatırdı. Tam bıçağı kaldırıp oğlunu boğazlayacağı anda ise, Rab’in meleği gökten seslenip şöyle dedi: “*Çocuğa dokunma, ona hiçbir şey yapma. Şimdi Tanrı’dan korktu-*

ğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin” (Yaratılış 22:12). Böylece Rab İbrahim’in kendisine olan sadakatini sınamış oldu. İbrahim de Rab’be olan kusursuz imanını son derece güçlü bir şekilde ispatlamıştı.

İşte İbrahim’i diğer pagan ve putperest halklardan farklı kılan Tanrı’ya olan bu imanıydı. Başından beri hep Tanrı’nın sözüne bel bağladı ve sonunda bu büyük iman eylemiyle de sadakatini en zorlu şartlar-

da hayata dökü. Bugün olduğu gibi İbrahim'in çağında da çok farklı ve çeşitli inançlar ve dinler vardı. Fakat Tanrı'nın İbrahim'le kurduğu bu özel ilişkiden anlıyoruz ki Tanrı'nın aradığı dindarlık ya da sevaplar değildir. Rab öncelikle yürekten gelen iman ve itaat aramaktadır. Yaratılış 15:6'da dediğı gibi, “Avram RAB'be iman etti, RAB bunu ona doğruluk saydı.” Bu şekilde İbrahim aracılığıyla Rab tüm insanlara esas istediğinin saf iman olduğunu göstermiş oldu.

Adem ve Havva'dan başlayarak insanlar hep kendi gayretleriyle ve sevaplarıyla günahlarını örtüp Tanrı'ya dönmeye çalıştılar. Fakat İbrahim'in hayatından şunu öğreniyoruz: İnsan kendi iyiliğine güvenerek değil Tanrı'nın vaadine ve lütfuna bel bağlayarak ancak sade ve saf bir imanla günahlarından aklanıp kabul görebilir. Böylece İbrahim imanı sayesinde Tanrı'nın beğenisini kazandı ve tüm insanlara Tanrı'yla ilişki kurmanın yolunu göstermiş oldu. Ayrıca Tanrı İbrahim'e vaat ettiği gibi, zamanla İbrahim'in soyunu yıldızlar kadar çoğalıp tüm insanlara bereket kaynağı olmuştu. İbrahim'in oğlu İshak'ın iki oğlu oldu, Esav ve Yakup. Sonra Yakup'un da 12 oğlu oldu ve en küçüklerinden biri olan Yusuf Mısır'a gidip uzun ve sıkıntılı senelerden sonra ailesini oraya götürdü. Orada alabildiğine çoğaldılar ama bir süre sonra Mısır'ın acımasız krallarının buyruğuyla hepsi köle oldular. Ne var ki, Tanrı'nın vaadi boş çıkmaz.

V

İnsanlığın Tahlili

Farz edin bizler Dicle nehrinin temiz olup olmadığını tespit etmek istiyoruz. Nehrin tümünü laboratuvara sokmanın mümkün olmadığına göre ancak nehirde bir numune alıp analiz ederiz. Bulunan tahlil sonuçlarına göre artık hangi bakteriler çıkarsa biliriz ki, Dicle nehrinin tümünde bu bakteriler mevcuttur. Benzer şekilde Tanrı, insanlığın iç dünyasını dışa vurmak için İbrahim'in soyundan gelen İsrail oğullarını numune olarak seçti.

Şimdiye kadar insanın çaresiz ve ümitsiz durumunu gördük fakat bunun yanı sıra Tanrı'nın lütfu İbrahim'in hayatında belirginleşiyor. Tanrı'nın baştan İbrahim'e belirttiği gibi, Rab'bin tasarısı, kendi bereketini ve lütfunu bütün uluslara ve halklara göstermekti. Ancak bunun ilk adımı olarak İbrahim'i ve ailesini bir vasıta ve örnek olarak kullanmayı uygun gördü. İbrahim'in torunu olan Yakup ve on iki oğlundan oluşan İsrail halkı, Mısır'da köleliğe düştüler ve uzun bir süre sonra Rab'be yakarmaya başladılar. Kutsal Kitap'ın Mısır'dan Çıkış bölümünde Tanrı'nın verdiği karşılığı görüyoruz:

***“Sonunda yakarışları Tanrı’ya erişti. Tanrı inilti-
lerini duydu. İbrahim, İşhak ve Yakup’la yaptığı
antlaşmayı anımsadı. İsraililere baktı ve onlara
ilgi gösterdi.” (Mısırdan Çıkış 2:23-24)***

Dikkat edersek Tanrı, İsraililerle öncelikle İbra-
him’le yapmış olduğu vaatten dolayı ilgileniyor.
Tanrı tüm insanların acılarını bilir ve yakarışlarına
kulak verir. Tanrı’nın uluslar ya da kavimler arasın-
da ayırım yapması kendi adalet ve sevgi sıfatına uy-
gun olmaz. Fakat tüm uluslara lütfunu göstermek
için belirli bir vasıtayla başlaması gerekiyordu. O
yüzden İbrahim’le özel bir antlaşma yaptı ki, onun
soyu aracılığıyla tüm insanlara kendini gösterebilsin.
İşte İsrail oğulları böyle kötü bir durumdayken Tanrı
onlara merhamet gösterdi.

Bu arada Musa adında küçük bir çocukla tarihe
yeni bir sayfa açıldı. Musa Yahudi kökenli olduğu
halde daha çocukken Firavun’un kızı tarafından ev-
lat edildi. Böylece Musa Firavun’un huzurunda bü-
yüyüp kendisini her alanda geliştirdi. Ta ki İsrail
halkını görmeye çıktığı güne kadar. İsrail oğullarının
angaryacıların ellerinde sürekli çektikleri zulmü gö-
rünce dayanamadı ve Yahudi birini savunmaya çalı-
şırken Mısır’lı bir gardiyanı öldürdü. Sonra yaptığı-
nın ortaya çıkacağını anlayınca korkuya kapılıp Mı-
sır’dan kaçtı ve 40 sene boyunca Sina çölünde ço-
banlık yaparak saklandı.

Bir gün Sina dağı eteklerinde sürüsünü otlatırken ateşle yanan ama bir türlü tükenmeyen bir çalı Musa'nın dikkatini çekti. Yaklaşınca Rab kendisine şöyle seslendi:

“Ben babanın Tanrısı, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım... Halkımın Mısır'da çektiği sıkıntıyı yakından gördüm. Angaryacılar yüzünden ettikleri feryadı duydum. Acılarını biliyorum. Bu yüzden onları Mısırlıların elinden kurtarmak için geldim... Şimdi gel, halkım İsrail'i Mısır'dan çıkarmak için seni firavuna göndereyim.” (Mısırdan Çıkış 3:6-10)

Bölümün devamında Musa ne kadar tereddüt ettiyse de Rab sonunda onu cesaretlendirip Mısır'a yolladı. Orada firavun karşısına çıkıp İsrail oğullarını salıvermesini istedi. Firavun doğal olarak buna pek sıcak bakmadı, o yüzden Tanrı Musa aracılığıyla birçok olağanüstü belirti göstermeye başladı. Nil nehrini kana dönüştürdü, Mısır topraklarını kurbağalar, çekirgeler ve bitlerle doldurdu. Fakat firavunun yüreği yumuşamak yerine gittikçe sertleşti. Sonra Rab Mısır'ın tüm ekinlerini ve hayvanlarını yerle bir etti ama yine de Firavun yüreğini nasırlaştırdı. En sonunda Rab Mısırlıların tüm ilk doğan oğullarını da öldürttü ve ancak o zaman Firavun İsrail halkını özgür bırakmak için razı oldu. Böylece Musa'nın önderliğiyle İsrail halkı Mısır'dan çıkıp Tanrı'nın Musa'ya buyurduğu gibi Sina çölüne yöneldi. Sina da-

ğına varınca Tanrı onlara kutsallığını ve görkemini göstermek için özel bir gün belirledi. Tanrı İsrail halkıyla bir antlaşma yapacaktı:

“Şimdi sözümü dikkatle dinler, antlaşmama uyar-sanız, bütün uluslar içinde öz halkım olursunuz. Çünkü yeryüzünün tümü benimdir. Siz benim için kâhinler krallığı Kutsal ulus olacaksınız.” (Mısır-dan Çıkış 19:5-6)

Buradan Tanrı'nın İsrail'i seçmekteki esas ama-cını sezebiliyoruz. Tanrı İsrail halkını Kendi kutsal karakterini temsil eden kutsal bir toplum yapmak istiyordu. Onları tüm uluslara örnek bir ulus yapma-yı amaçlıyordu. Kâhin derken Tanrı'yla insanlar ara-sında aracılık eden biri kastediliyor. Rab'bin İbrahim soyundan gelen İsrail halkını seçmekteki esas amacı,

onların aracılığıyla kendi yüceliğini ve merhametini tüm uluslara göstermekti. Bu anlamda, tıpkı Adem'le yaptığı gibi, İsrail oğullarını bir nevi kendi temsilcileri olarak seçmiş oluyordu. Yalnız kutsallığına saygı göstermeleri ve pak bir şekilde yaşamalarını buyurdu.

O yüzden hemen bunun ardından Rab Musa aracılığıyla onlara bugüne kadar dünyaca bilinen ve çoğu ulusun hukukunun temelini oluşturan “On Emir’i” verdi. Mısır’dan Çıkış kitabının 20. bölümünde bulundan on buyruğu şöyle özetleyebiliriz:

1. *Benden başka tanrın olmayacaktır.*
2. *Her hangi bir put yapıp ona tapmayacaksın.*
3. *Tanrı'nın adını boş yere ağzına almayacaksın.*
4. *Şabat gününü kutsal sayarak Tanrı'ya ayıracaksın.*
5. *Anne Babana saygı göstereceksin.*
6. *Adam öldürmeyeceksin.*
7. *Zina etmeyeceksin.*
8. *Çalmayacaksın.*
9. *Yalan yere tanıklık etmeyeceksin.*
10. *Komşunun her hangi bir şeyine göz dikmeyeceksin.*

Bu şekilde Tanrı, İsrail halkına kutsal beklentilerini belirtmiş oldu. Tanrı'nın karakterinin birebir yansımaları olan bu buyruklar her insanın yapması gereken şeyleri gösteriyor. Ne yazık ki, bu buyrukla-

rı yüreğimizde ne kadar tasdik edersek edelim, hiçbirimiz hepsini devamlı olarak yerine getiremiyoruz. İsrail oğulları ise antlaşmanın bu koşullarını hemen kabul ettiler.

Ne var ki Musa ikinci kez Sina dağına çıkıp antlaşmayı Tanrı'ya onaylatırken, İsrail halkı Musa'nın dönüşünü beklemekten sabırsızlandı ve putperestliğe düşüp Tanrı'ya isyan ettiler. Kendilerine altından bir buzağı yaptırıp topluca etrafında çılgınca eğlenerek, *“Ey İsraililer, sizi Mısır'dan çıkararak Tanrınız bu-*

dur!” diyerek puta taptılar. Bu esnada Sina dağından inmekte olan Musa olup bitenleri görünce Tanrı’yla yapılan kutsal antlaşma koşulları yazılan iki taş levhaları yere fırlatıp parçaladı.

Aslında o noktadan itibaren İsrail tarihinin tümüne bakarsak hep bu şekilde Tanrı’ya karşı gelip O’nun yüreğini parçaladıklarını görebiliyoruz. Defalarca Rab onları peygamberler aracılığıyla uyardı, ama çoğu zaman aldırış etmeden putperestliğe yöneldiler. Tabii bunu okurken genellikle biz de yüreğimizde İsrail halkını küçümseyebiliyoruz. Hâlbuki, İsrail’in, Adem’in olduğu gibi, orada tüm insanlık için bir tür numune görevi gördüğünü unutmamalıyız. Yani İsrail’in yerinde başka her hangi bir ulus olsaydı, aynı şekilde Tanrı’ya ihanet ederdi. Çünkü her yerdeki insanın yüreği birdir. Aslında İsrail oğullarını kınayacağımıza, onlarda kendi yaramaz yüreğimizi ve yetersizliğimizi fark etmeliyiz. İnsan, ulusu ya da etnik kökeni ne olursa olsun, Tanrı’nın standardına ayak uyduramıyor. Tanrı’nın yasası mükemmel ve eşsizdir, insanlık ise artık bozulmuştur. Ne kadar istese de o buyrukları tam tamına yerine getiremiyor.

Peki, Tanrı İsraililerin bu kutsal yasasını yerine getiremeyeceklerini bildiği halde neden bunu yaptı? Esas amacı yine kendi kutsal standardının ne kadar üstün olduğunu ve insanın bu düşkün haliyle kendisine yetişemediğini göstermekti. Çünkü insan hep doğal gururuyla Allah’ı memnun edebileceğine, sevaplarıyla O’nun yüceliğine erişebileceğine inanmış-

tır. Yeryüzündeki hemen hemen tüm inançlar aynı bu düşünce üzerinde kurulmuştur: İnsan Tanrı'nın buyurmuş olduğu kurallara bir boyun eğse Allah bir şekilde onu aklayacaktır. Gelin görün ki hiç birimiz Tanrı'nın bu yüce kriterlerine tam olarak uyamıyoruz. Tam tersine bu kutsal yasa karşısında her birimiz günahkâr olup çıkıyoruz. Aslında Rab yasasını ona uyarak kurtulalım diye göndermedi. Aksine ona bakarak Tanrı'nın lütfuna olan muhtaçlığımızı görelim diye gönderdi. Çünkü yasa bir ayna gibidir. Ancak kirli yüzümüzü bize gösterir. Ama onunla yüzümüzü silmeye kalkışsak yüzümüzü ancak parçalar.

Kısacası Tanrı, İsrail ulusu seçerek ve Kutsal Yasa'yı göndererek tüm insanların günahlı ve aciz durumunu vurgulamak istedi. Tanrı'nın gözünde insanın kendi çapında iyi olmaya çalışması yetmiyor. İşte bu yetersizliğimizi kabul edene kadar insan, Tanrı'nın göstermek istediği kurtuluşu anlayamaz. O yüzden Rab önce standartları çok yüksek ve eşsiz olan kutsal yasasını ve yasa aracılığıyla günahlarımızı gösteriyor, ama arkasından da kurtarışı geliyor.

VI

İnsanlığın Kurtarıcısı

Bize hep, “*Ne ararsan kendinde ara*” denilmişti, fakat Kutsal Kitap’ta Tanrı’nın İsrail’le olan ilişkisinde çok farklı bir gerçek görüyoruz. Rab’bin onlara her türlü iyiliği ve mucizeyi göstermesine rağmen, İsrail halkı isyankâr davranışlarıyla hep Tanrı’nın lütfunu ayakaltında çiğnedi. İsrail oğullarının iyiliği ya da insanlığı onları Tanrı’nın katında asla aklamadı.

Aynı şekilde bizler de Tanrı’nın yasasına uymaya çalışarak, iyi işlerimizin sonucunda Tanrı’yı tam anlamıyla asla hoşnut edemeyeceğimizi bilmeliyiz. Tanrı’nın Sözü de bu önemli gerçeği bizlere defalarca vurguluyor. Örneğin Yeşaya peygamber iyi işlerimizi yani sevaplarımızı rüzgarla savrulan yapraklara benzetir (Yeşaya 64:6). Neden böyle? Çünkü en iyi işlerimiz bile Tanrı’nın kutsal standartları karşısında hafif ve cılız kalıyor. Bunu özellikle İsrail’in tecrübelerinden öğreniyoruz: İsrail ki Mısır’da on belayı canlı olarak izlediler, ikiye yarılan denizin ortasından yürüyerek geçtiler ve Sina dağında kayaları parçalayan Rab’bin yüce sesini kendi kulaklarıyla duyular. Ama tüm bunlara rağmen bir ay dolma-

dan Rab'be isyan edip altın bir buzağı önünde eğildiler. Demek Allah'ı bu kadar yakından tanıyan bir İsrail Kutsal Yasaya sadık kalamadıysa, hiçbir ulus, hatta hiçbir insan bunu başaramaz. Bu nedenle, günahlarımızdan kurtulmanın yolunu kendi içimizde yani eylem ve sevaplarımızda değil, Tanrı'nın lütfu ve vaadinde aramalıyız.

Tanrı da Kutsal Yasasına uyarak kendi sevaplarımızın sonucunda kurtulamayacağımızı bildiği için, başlangıçtan beri insanları bu çıkmaz durumdan özgür kılacak bir kurtarıcıdan söz etti. Hatta Tevrat'ın ilk kitabı olan Yaratılış'ın üçüncü bölümünde geri dönsek çok ilginç bir peygamberlik sözü görüyoruz. Bu sözlerle Rab Tanrı Şeytan'a yönelik Havva'nın soyuyla ilgili bir önbildiri iletiyor:

“Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen O'nun topuğuna saldıracaksın.” (Yaratılış 3:15)

Bu ayette Tanrı insanlarla İblis arasında ebedi bir düşmanlık ilan ediyor. Ayrıca insanlığın ancak kadının soyundan gelen ve yılanın başını ezecek olan bir kurtarıcı aracılığıyla Şeytan'ın pençesinden özgür kılınacağına işaret ediyor. Fakat bu peygamberliğin en ilginç yönü şudur ki, kadının soyu diye bir olay yoktur, çünkü soy erkekten türer. Peki, Şeytan'ı ezecek olan bu “*Kadın soyu*” kim olabilir? İşte ilk ipucu... Sonra Rab, Musa'nın aracılığıyla önemli bir

işaret daha veriyor. Musa artık iyice yaşlanmıştı, o yüzden ölüp Rab'bin huzuruna kavuşmadan önce İsrail halkına öncülük edecek kalıcı bir önderden bahsediyor:

“Tanrınız RAB size aranızdan, kendi kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracak. Onu dinleyin.” (Yasa'nın Tekrarı 18:15)

Musa bu şahıstan söz ederken özellikle *“kendi kardeşlerinizden”* yani Yahudi halkından çıkacağını belirtiyor. Ayrıca bu şahsın Musa gibi bir önder ve peygamber olacağını işaretliyor. Peki, Musa kadar üstün bu kişi kim olabilir?

Seneler sonra, bu defa Rab Davut'a seslenip vatte bulunuyor. Davut Rab'in gönlünü kazanmış çok başarılı bir kraldı, çünkü alçakgönüllü bir yüreğe sahipti. Fakat yaşamı artık sona eriyordu, o yüzden Tanrı peygamber Natan aracılığıyla kendisinden sonra krallığını kalıcı bir şekilde yürütecek biri konusunda kendisine şöyle söz veriyor:

“Rab senin için bir soy yetiştireceğini belirtiyor, Sen ölüp atalarına kavuşunca senden sonra soyundan birini ortaya çıkarıp krallığını pekiştireceğim. Adıma bir tapınak kuracak olan odur. Ben de onun krallığının tahtını sonsuza dek sürdüreceğim. Ben ona baba olacağım, o da bana oğul olacak.” (2. Samuel 7:11-14)

Çok gizemli sözler bunlar. Davut'tan sonra oğlu Süleyman krallığı pekiştirdi ve çok görkemli bir tapınak inşa etti, fakat onun egemenliği sonsuza dek sürmedi. Demek ki, çok daha sonra Davut'un soyundan bir İsrail Kralı ortaya çıkıp ebedi bir krallık kuracaktır. Fakat sonsuz bir krallık sonsuz bir kral da gerektirir. Paragrafın son sözleri son derece ilginçtir, çünkü bu son kralın Tanrı'nın Oğlu olarak anılacağını söylüyor. Bu yüce kral kim olabilir?

Şimdiye kadar görüyoruz ki Tanrı, Şeytan'ın gücünü kırmak ve ebedi bir krallık kurmak için Yahudiler arasından ve özellikle Davut'un soyundan Tanrı oğlu olarak tanınacak bir kurtarıcı gönderecek. Aslında bu gelen kurtarıcıyla ilgili Kutsal Kitap'ta başka birçok peygamberliğe rastlıyoruz. Ancak birkaçına bakabiliriz:

- ❧ *Mika 5:2 – “Ama sen, ey Beytlehem Efrata, Yahuda boylar arasında önemsiz olduğun halde, İsrail'i benim adıma yönetecek olan senden çıkacak. Onun kökeni öncesizliğe, zamanın başlangıcına dayanır.”*
- ❧ *Yeşaya 7:14 – “Bundan ötürü Rab'in kendisi size bir belirti verecek: İşte, kız gebe kalıp bir oğul doğuracak adını İmmanuel koyacak”*
- ❧ *Yeşaya 9:6-7 – “Çünkü bize bir çocuk doğacak, bize bir oğul verilecek. Yönetim onun omuzlarında olacak. Onun adı Harika Öğütçü, Güçlü Tanrı, Ebedi Baba, Esenlik Önderi olacak.”*
- ❧ *Zekeriya 9:9 – “Ey Siyon kızı, sevinçle koş! Sevinc cıgıllıkları at. ev Yerusalam kızı! İşte kra-*

lin! O adil kurtarıcı ve alçak gönüllüdür. Eşeğe, evet, sıpaya, eşek yavrusuna binmiş sana geliyor.”

Tevrat ve Zebur’da bunlara benzer daha yüzlerce peygamberlikler var ve hepsi mükemmel ve eşsiz bir kurtarıcıyı işaret ediyor. Bu kral gerçek barışı ve esenliği getirecektir. Daha da önemlisi, Tanrı bu kurtarıcıyla beraber devreye girecek ve nihayet insanların günahlarına son verecek yeni bir antlaşmadan söz ediyor. Peygamber Yeremya bundan ayrıntılı olarak bahseder:

“İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla yeni bir antlaşma yapacağım günler geliyor, diyor RAB. Atalarını Mısır’dan çıkarmak için ellerinden tuttuğum gün onlarla yaptığım antlaşmaya benzemeyecek. Onların kocası olmama karşın, bozdular o antlaşmamı, diyor RAB. Ama o günlerden sonra İsrail halkıyla yapacağım antlaşma şudur, diyor RAB, yasamı içlerine yerleştirecek, yüreklerine yazacağım. Ben onların Tanrısı olacağım, onlar da benim halkım olacak. Bundan böyle kimse komşusunu ya da kardeşini, RAB’bi tanıyın, diye eğitmeyecek. Çünkü küçük büyük hepsi tanıyacak beni, diyor RAB. Çünkü suçlarını bağışlayacağım, günahlarını artık anmayacağım.” (Yeremya 31:31-34)

Daha önce gördüğümüz gibi, burada Rab yine, Musa aracılığıyla İsrail halkıyla yapmış olduğu ant-

laşmanın bozulduğunu belirtiyor. Nasıl yani? Bir kere Tanrı'nın sözü kutsaldır ve asla sona ermez, fakat antlaşmanın diğer muhatabı İsrail oğullarının itaatsizliği yüzünden, Tanrı antlaşmasını farklı bir şekilde yenilemeye karar veriyor. Bu defa karşılıksız yani yalnız Kendi lütfuna dayalı yeni bir antlaşma yapıyor. Bu yeni antlaşmada, Rab insanın içine işleyip yerleşen ve günahlarını tümüyle bağışlatan yeni bir düzen getireceğine söz veriyor. Tanrı artık insanların günahlarını anmayacaktır. Nihayet insanı günahın köleliğinden kurtaracak gerçek kurtarıcı ve bereket kaynağı gelecektir! Ama bu yüce vaat nasıl ya da kiminle gerçekleşebilir?

VII

İnsanlığın Zirvesi

Sahne kuruldu, peygamberlerin sözleri ortada, artık insanların beklediği kurtarıcının ortaya çıkma zamanı geldi. İnsanlık tamamen yozlaşmıştı ve kendi çabalarıyla kurtulamayacağı kesinleşti. Ancak Tanrı'nın vaat ettiği kurtarıcı her şeyi değiştirip doğru haline döndürebilir. Yalnızca O insanlığı eski gönencine kavuşturabilir. Tüm insanların gözleri saraylarda ve tahtlarda vaat edilen Kralı beklerken, esas kurtarıcı orada görünmüyor. Tanrı'nın söz verdiği kurtarıcı, krallar arasında değil, sıradan çobanlara müjdeleniyor ve insanlar ona değer vermediği için hayvanlar arasında sade bir ahırda dünyaya geliyor. Genç annesi onu bezlere sarıp basit bir yemliğe yatırdı. Gerçekten tüm insanları kurtaracak kişi bu olabilir mi?

Aslında bu bebek daha doğmadan önce Rab'bin meleği Cebrail, Meryem adında genç ve yeni nişanlanmış bir kıza göründü. Meryem şaşırıp kalmışken Cebrail ona şöyle seslendi:

“Bak, gebe kalıp bir oğul doğuracak, adını İsa koyacaksın. O büyük olacak, kendisine ‘Yüceler Yücesi’nin Oğlu’ denecek. Rab Tanrı O’na, atası Davut’un tahtını verecek. O da sonsuza dek Yakup’un soyu üzerinde egemenlik sürecek, egemenliğinin sonu gelmeyecektir.”

Meryem meleğe, “Bu nasıl olur? Ben erkeğe varmadım ki!”

Melek ona şöyle yanıt verdi: “Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi’nin gücü sana gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı’nın Oğlu denecek.” (Luka 1:31-35)

Ne ilginç! İsa Mesih daha doğmadan önce kendisiyle ilgili birçok olağanüstü bilgi annesine bildirilmişti. İsa’nın ismi bile, ‘kurtarıcı’ anlamına gelir. Ayrıca bu çocuğa atası Davut’a vaat edilen sonsuz egemenliğin teslim edileceği de belirtilir. Belki de en şaşırtıcı olay, Cebrail’in İsa’yı “Yüceler Yücesi’nin Oğlu” olarak tanıtmasıdır. Evet, bu çocuk kesinlikle sıradan biri olmayacaktır. Daha doğmadan önce peygamberlerin sözleri doğrultusunda Kurtarıcı, Kral ve Tanrı’nın Oğlu olarak ilan ediliyor. İlginçtir ki, Kutsal Kitap’ta İsa Mesih’ten başka sadece Adem için Tanrı’nın Oğlu unvanı geçiyor (Luka 3:38). Neden? Çünkü yalnız Adem ve Mesih babasız olarak dünyaya geldiler, dolayısıyla doğal olarak Tanrı’nın Oğlu sayılıyorlar. Fakat göreceğiz ki, İsa Mesih daha birçok sebepten dolayı Tanrı’nın Oğlu sıfatına layıktır.

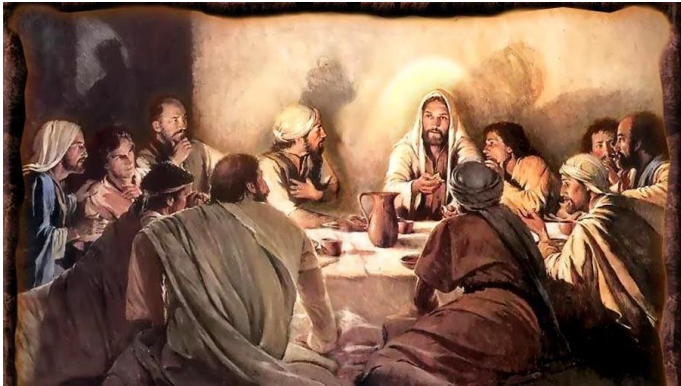

Mesih'in hayatının devamına baktığımızda aynen beklediğimiz gibi, Tanrı'nın Oğlu'na yarışır bir yaşam sürüyor. İlk, diğer tüm insanlarda olduğu gibi, İsa Mesih'te hiçbir günah yoktur. İlk Adem'in o henüz bozulmamış günahsız ve kutsal yapısı gibi Mesih de kusursuz ve mükemmel bir hayat sürüyor. Şeytan'ın O'nu defalarca günah tuzağına düşürme çabasına rağmen, Mesih bir kere bile günah işlemediği. Ayrıca İsa Mesih tabiat ve her türlü güç üzerinde müthiş bir yetki de sergiliyor. Tek bir sözle fırtınaları dindiriyor ve cinleri kovabiliyor. O'nu dinlerken insanlar olağanüstü yetkisinden dolayı şaşır kalıyorlar. Yaptığı mucizeler sayısızdır. Her türlü hastalık ve illeti tek bir emriyle iyileştiriyor, hatta ölüleri de diriltebiliyor. Gücü, yetkisi ve kutsallığının yanı sıra Baba diye seslendiği Tanrı'yla mükemmel bir ilişkisi vardır. Mesih bazı geceler hiç yatma-

dan sabaha kadar dua ederek geceyi geçirir. Babası olan Tanrı ile kesintisiz bir iletişimi vardı.

Aslında Mesih'in hayatında binlerce sene önce günaha düşmüş o ilk insan Adem'in masum ve mükemmel şekli yine gözümüzün önünde canlanıyor. Hatta Kutsal Kitap İsa Mesih'e "**İkinci İnsan**" ve "**Son Adem**" lakabını veriyor. (1. Korintliler 15:45-47).

Evet, Aden bahçesinde Adem'in isyanı yüzünden yitirdiğimiz insanın gerçek yüzü ve karakteri bir daha Mesih'te ortaya çıktı. Böylece Adem'den sonra ve bugüne dek tarih boyunca sadece İsa Mesih tam anlamıyla insandı, çünkü yalnız İsa Mesih Tanrı'nın ilk insana bağışladığı kutsal, yetkin ve mükemmel Tanrı benzerliği eksiksiz görünüyor. Nihayet gerçek bir insan yeryüzünde belirlendi!

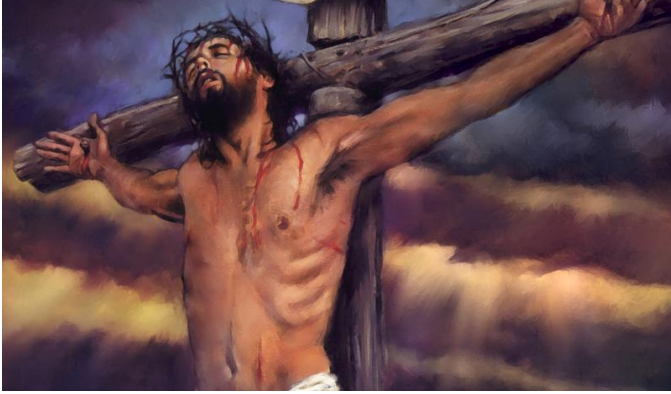
Fakat İsrail halkı, Mesih'in bu kutsallığını çeke-
medi. Bir atasözümüzün dediği gibi, "*Meyve veren
ağaç taşlanır.*" Özellikle Yahudilerin ileri gelenleri,

halkı İsa'ya karşı kışkırtıp Romalı yetkililere teslim etmesi için uzun bir süre uğraştılar. Peki, Mesih'in suçu neydi? Aslında hiçbir suçu yoktu, yalnız gerçeğe tanıklık ettiği için ve bilge adamların günahlarını ortaya çıkartıp gözlerine battığı için tutuklandı. Yahudi önderler onu sorgularken, kendisinde hiçbir suç bulunmadığı için sonunda Başkâhin ona ant içirterek şöyle sordu:

*“Söyle bize, Tanrı'nın Oğlu Mesih sen misin?”
İsa, “Söylediğin gibidir” karşılığını verdi. “Üstelik size şunu söyleyeyim, bundan sonra İnsanoğlu'nun Kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları üzerinde geldiğini göreceksiniz.”
(Matta 26:63-64)*

Mesih'in bu sözü üzerine Yahudi yetkililer Mesih'i öldürmeye karar verdiler. O zaman Yahudi yetkililerin gözünde, İsa'yı suçlu kılan, Tanrı'nın Oğlu olduğunu kabul etmesiydi çünkü İsa'nın gerçek kimliği buydu. Böylece Mesih'i Roma yetkililerine teslim edip çarmıha gerilmesini istediler. Roma Valisi Pilatus, Mesih'i sorguya çekti, ama yine de kendisinde en ufak bir suç bile bulamadı ve onu özgür bırakmaya niyetliydi. Fakat Yahudi önderlerin kışkırtması sonucunda ayaklanmak üzere olan halktan korktuğu için, Pilatus önce Mesih'i kırbaçlattırdı, sonra da çarmıha gerilmek üzere Yahudilerin ellerine teslim etti. Böylece suçsuz ve günahsız olan İsa Mesih çarmıhını sırtına alıp Golgota tepesine çıktı.

Orada çarmıha gerildi. Saatlerce halkın hakaretlerine ve çarmıhın işkencesine katlandı. Tek karşılığı şu sözlerdi: *“Baba onları bağışla çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.”* En sonunda *“Tamamlandı”* diye haykırarak ruhunu Tanrı’ya teslim etti.

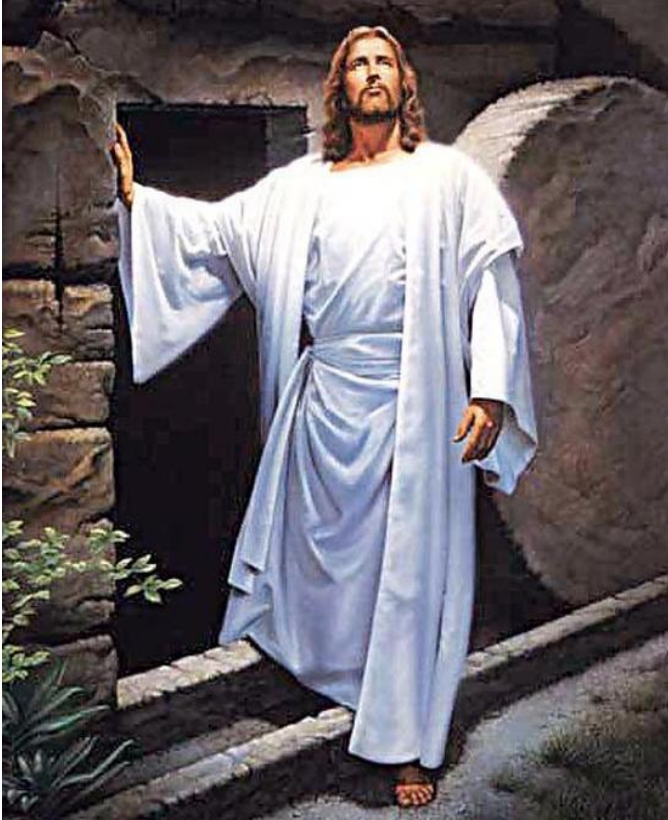

Peki, İsa Mesih dünyanın kurtarıcısı olmayacak mıydı? Acaba Tanrı’nın tasarısında bir aksilik mi oldu? Hayır! Tam aksine peygamberlerin sözlerini daha dikkatli bir şekilde incelediğimizde aslında Mesih’in ölümü çok önceden bildirildiğini görüyoruz. Örneğin peygamber Yeşaya 700 sene öncesinden şöyle yazdı:

“Aslında hastalıklarımızı O üstlendi, acılarımızı O yükledi. Bizse Tanrı tarafından cezalandırıldığını, vurulup ezildiğini sandık. Oysa, bizim isyanlarımız yüzünden O’nun bedeni deşildi. Bizim suçlarımız yüzünden O eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli

olan ceza O'na verildi. Bizler O'nun yaralarıyla şifa bulduk. Hepimiz koyun gibi yoldan sapmışık. Her birimiz kendi yoluna döndü yine de RAB hepimizin cezasını O'na yükledi.” (Yeşaya 53:4-6)

Demek ki Mesih'in ölümü, bir kaza ya da tesa-düf değil, Tanrı'nın insanlığı kurtarma tasarısının

Yeter ki İnsan Olsun!

duruk noktasıydı. Mesih'in ölmesi gerekiyordu, çünkü insanlığın üzerindeki günahın laneti ancak böyle yok edilebilirdi.

İsa Mesih bizim suçumuzu ve ölüm cezamızı kendi üstüne alarak insanlığın kurtuluşunu sağlayabildi. Ölerek ölümü yendi ve zaferinin ispatı da öldükten üç gün sonra ölümden dirilmesi idi. Evet, ölüm onu esir tutamadı çünkü kusursuz ve kutsal biri olarak ölümü hak etmemiştir. Dolayısıyla üç gün sonra görkemli bir şekilde dirilip mezarından çıktı ve kendisini diri olarak havarilerine gösterdi. Kırk gün daha öğrencilerinin arasında kaldı. Ardından, "*geri döneceğim*" vaadini verdikten sonra göğe yükselecek Babasının yanına döndü.

Bu zafer sadece Mesih'in değil, tüm insanlığın zaferiydi. İsa Mesih gelene kadar her insan günaha esir olarak hayatını sürdürüp sonunda zavallı ve çaresiz bir şekilde ölüme boyun eğdi. Hiç kimse günaha karşı diremedi. Dahası hiçbir insan ölümü yenemedi. Tüm dünya Şeytanın egemenliğinde sürünüp gidiyordu ta ki Mesih gelene kadar. İsa Mesih bir kerede günahı, ölümü ve Şeytanı bozguna uğrattı ve aynı anda tüm insanlara bir umut sağladı. Demek ki günaha karşı konulabilir. Demek ki ölüm yenilebilir. Demek ki Şeytan alt üst olabilir. Demek ki insan olma vardır. Evet bir umut vardır!

VIII

İnsanlığın Cennete Dönüşü

İsa Mesih'in ortaya çıkışıyla beraber, sonunda gerçek bir insanla karşılaşırız. İnsanlığın Aden bahçesinde Adem yüzünden kaybettiği tüm değerleri, Mesih'in karakterinde ve hayatında görebiliyoruz. Fakat Mesih'in görevi, sadece daha üstün bir yol ya da daha doğru bir yaşam tarzı göstermek değildir. Kendisi “*yol, gerçek ve yaşam Benim*” diye söyledi (Yuhanna 14:6). Bizler O'nun gibi kusursuz insan olmadan gerçek yolu tutturamayız ki! Daha önce gördüğümüz gibi, insan zaten kendi çabalarıyla asla kurtuluşa kavuşamaz. Nice peygamberler Allah'ın yolunu gösterdiyse de işe yaradı mı? Bu yüzden Tanrı, Mesih'i gönderirken insanın izlemesi gereken yeni bir yol göstermekten çok bizimle Tanrı arasındaki günah engelini kaldırarak esas ihtiyacımız olan kurtuluşu ve bağışlatmayı sağlamıştır.

Ne var ki, yeryüzünün her yerinde kafamızı karıştıran bin bir çeşit din türemiştir. Hepsi insanı günahından arıtarak Tanrı'ya ve cennete ulaştırmayı vaat ediyor – ama ne ilginçtir ki, bu konuda hiçbiri tam bir garanti veremiyor. Her din benzer bir ‘*sevap reçetesi*’ çıkarıp insanın kendi kendini iyileştirmesi-

ni sağlamaya çalışıyor. Fakat gerçek şu ki, insan neye inanırsa inansın, dininin gerektirdiği sevapların çoğunu bile yerine getiremiyor. İşte insanın aciz hali!

Sonuçta eğer din insanı insan bile yapamıyorsa, onu günahlarından nasıl kurtarabilir? İşte tam bu noktada Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta gösterdiği yol çok farklıdır. Bir kere Tanrı hiçbir zaman insanlara bir "din" sunmamıştır. Aslında din dediğimiz olgu insanların Tanrı'yı hoşnut etmek amacıyla yerine getirilmesi gereken kurallardır. Zira dinler insanların Allah'a yaklaşma çabalarından ibarettir. Kutsal Kitap'ta ise tam tersine Tanrı'nın insanlara yaklaşma ve lütfetme çabasını görüyoruz, çünkü insan zaten günaha esir olarak Tanrı'ya yaklaşamaz.

Kısacası, Kutsal Kitap'ta bir "din" görmüyoruz, tam aksine Tanrı'nın Mesih aracılığıyla tamamladığı kurtuluşu görüyoruz. İsa Mesih tek mükemmel insan olarak diğer tüm insanların günah yükünü üstlenerek insanlık uğruna kendini feda etti. Mesih'in ölüme karşı hiçbir borcu yoktur, ancak bizim için ölüme katlandı. Kutsal Kitap bu olayı şöyle açıklar:

"Mesih, Tanrı özüne sahip olduğu halde, Tanrı'ya eşitliği sınımsız sarılacak bir hak saymadı. Ama kul özünü alıp insan benzeşiminde doğarak ululuğunu bir yana bıraktı. İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh üzerinde ölüme bile boyun eğip kendini alçalttı." (Filipililer 2:6-8)

Böylece Mesih bizler gibi insan o insanlığın günah yükünü ve cezasını kendi üstüne alarak tüm insanların fidesini sağladı. Ancak kusursuz bir insan, bizim cezamızı çekebilirdi. Ama bunu yapmanın, Tanrı'nın Oğlu Mesih için ne kadar yüce bir fedakârlık olduğunu göz ardı etmemeliyiz. İncil'in başka bir yerinde şöyle der:

“Tanrı ise bizi sevdiğini şununla kanıtıyor: Biz daha günahkârken, Mesih bizim için öldü.” (Romalılar 5:8)

Rab bunu bize olan yüce sevgisinden dolayı yaptığını belirtiyor. Bizler yaptıklarımızla hiçbir zaman böyle bir sevgiye layık olamazdık. Hatta tam aksine hâlâ günahkârken ve O'nun sevgisini tanımazken Tanrı bize böyle inanılmaz bir kurtuluş sağladı. Ama her şeye rağmen Tanrı bizleri seviyor ve bizleri kurtarmak için Mesih'i gönderdi. İşte, Tanrı'nın insanlara göstermeye çalıştığı gerçek budur – *“Mesih bizim için öldü!”*

Tabii ki bu noktada, doğal olarak şöyle itiraz edebiliriz: *“Bir başkası neden benim günahlarım için ölsün ki?”* Önce şunu düşünmeliyiz, eğer başka bir şekilde kurtulmamız mümkün olmuş olsaydı, Rab boşu boşuna Oğlu'nun çarmıha gitmesine izin vermezdi. Belki birisi hepimizin bildiği şu deyim bize hatırlatmak ister: *“Her koyun kendi bacağından asılır”*, yani herkes ancak kendi günahlarını çekebilir. Peki, çekemezsek ne olur? İşte, birçok yerde bu

gerçeği görebiliyoruz. Örneğin küçük oğlum birinin camını kırarsa, bunun bedelini mecburen çocuğunun yerine ben ödeyeceğim, değil mi? Veya birinin oğlu gasp eder ve cezaevine düşerse, onun fidyesini kendisi değil, bir başkası öder, öyle değil mi? Neden? Çünkü bu durumdaki kişi bunu kendi başına ödeyemiyor! Benzer şekilde Babamız Tanrı, günahlarımızın borcunu kendi gücümüzle ortadan kaldıramayacağımızı bildiği için, Mesih'i bizim yerimize fidiye olarak sağladı. Çünkü günaha bulaşmış insanlar olarak bu cezayı kendi başımıza çekmemiz mümkün değildir. Bunu anlamakta doğal olarak zorluk çekeriz, ama eğer ruhsal olarak durumumuzun ne denli kritik ve çaresiz olduğunu anlayabilirsek, böyle bir kefaretin neden gerekli olduğunu da görmeye başlarız. Bakın İncil'in durumumuzu nasıl özetlediğine:

“Sizler bir zamanlar içinde yaşıadığınız suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz... Doğal olarak ötekiler gibi biz de gazap çocuklarıydık. Ama merhameti bol olan Tanrı bizi çok sevdiği için, suçlarımızdan ötürü ölü olduğumuz halde, bizi Mesih'le birlikte yaşama kavuşturdu. O'nun lütfuyla kurtulduunuz.” (Efesliler 2:1-5)

Tanrı'nın bakış açısından insanın durumu son derece çaresiz. Ölü bir insan ne işe yarayabilir ki? İşte ruhsal olarak her insanın durumu tam olarak budur, o yüzden Mesih'in dünyaya gelip canını bizim için vermesi gerekti. Aslında bu noktada Mesih'le

Adem arasında şöyle ilginç bir kıyaslama ortaya çıkar. İncil bunu şöyle açıklar:

“İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. Çünkü bir adamın sözdinlemeziği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır.” (Romalılar 5:18-19)

Görürüz ki, Adem’in binlerce sene önce işlemiş olduğı tek günah bütün insanları nasıl kötü yönde etkilediyse, aynı şekilde “*Son Adem*” olan İsa Mesih de kutsallığı ve fedakârlığı sayesinde kendisine iman eden herkes için kurtuluş kaynağı olabiliyor. Fakat burada önemli bir noktaya değiniyoruz. Evet, Mesih’in kurtuluşu ve kefareti herkese açıktır, ancak Kendisine iman ettiğimizde bizin için geçerli oluyor. Zaten bu bize çok yabancı gelmemeli, çünkü daha önce İbrahim’in de hayatında gördüğümüz gibi, Tanrı’nın insanda esas aradığı ve hoşnut olduğı şey imandır. İman demek kendi sevaplarımıza dayanmaksızın Tanrı’nın Mesih İsa’da sağlamış olduğı kurtuluş planına tümünden güvenmek. İncil de bu gerçeğı şu şekilde açıklıyor:

“İsa’nın Rab olduğunu ağızla söyler ve Tanrı’nın O’nu ölümden dirilttiğine yürekten iman edersen, kurtulacaksın” (Romalılar 10:9).

Burada Tanrı'nın sözü büyük bir kesinlikle konuşuyor. “*Kurtulacaksın*” diyor, çünkü kendi sevaplarından vazgeçip Tanrı'nın Mesih'te gerçekleştirmiş olduğu kurtuluşa iman eden her insan Rab'bin sözü uyarınca bütün günahlarından tamamen aklanıyor. Biriniz hiç kimse böyle bir eminlikle konuşamaz diyecektir. Elbette ki hiçbir insan böyle bir garanti veremez, fakat bu garantiyi veren Tanrı olduğuna göre, artık kurtuluş konusunda hiçbir şüphe kalmıyor. Evet, Mesih'e iman eden herkes tüm günahlarından kurtuluyor, çünkü Rab'bin kendisi bunu yapacağına söz veriyor.

Ama Tanrı'nın eşi benzeri olmayan kurtuluş tasarısı daha bitmiş değildir. Tanrı aslında Adem'le beraber yitirdiğimiz insanlığımızı Mesih sayesinde bizlere bir daha kazandırmak istiyor. Adem'in günahı yüzünden o ilk yetkimizi, gücümüzü, kutsallığımızı ve Tanrı'yla olan mükemmel ilişkimizi yitirdik. Ancak Mesih aracılığıyla bütün bunlar geri veriliyor, çünkü bir kere Mesih'in kendisi bunlara sahipti. Böylece İsa Mesih'e iman eden her insan bu niteliklere yeniden kavuşur. Peki bu nasıl oluyor? İncil şöyle der:

“Bir kimse Mesih'teyse, yeni yaratıktır; eski şeyler geçmiş, her şey yeni olmuştur.” (2.Korintliler 5:17)

İncil'in öğretisine göre, Mesih'e iman eden her insan, İsa'nın ölümü ve dirilişi sayesinde eski hayatına karşı ölüyor ve yeni bir yaşam sürmek üzere di-

riliyor. İçimizdeki eski benlik ruhsal olarak zaten iŖe yaramazdı, ama Mesih'in gücüyle yepyeni bir insan olarak yaŖama dönüyor. İman eden kiŖi artık günahın kölesi olarak Ŗeytan'a boyun eğmez. İsa'ya inanan kiŖi Mesih'te özgürdür ve bundan böyle gnbe-gün İsa Mesih'in yüce benzerliğine dnŖtrlerek deđiŖmektedir:

“Rab Ruh'tur, Rab'bin Ruhu neredeyse orada özgürlük vardır. Ve biz hepimiz peesiz yüzle Rab'bin yüceliğini görerek yücelik üstüne yücelikle O'na benzer olmak üzere deđiŖtiriliyoruz. Bu da Ruh olan Rab sayesinde oluyor.” (2. Korintliler 3:17-18)

Mesih'e iman eden kiŖi birden kutsal biri oluyor ancak her gün kutsallık yolunda ilerliyor ve deđiŖtike de Mesih gibi yeniden bir insan olmaya baŖlıyor. Peki, Mesih'in benzerliğine dnŖmek nasıl oluyor? Gördüğümüz gibi Mesih, Tanrı'nın ilk baŖta Adem'de yarattığı mükemmel Tanrı benzerliğini taŖlıyorsa, o zaman Mesih'e benzer olmak ilk Adem gibi olmak demektir. Mesih'e benzemek yine tam insan olmak demektir. Bu Ŗekilde, Mesih'e iman eden her kiŖide, Adem'de en baŖta gördüğümüz muazzam iliŖki ve kutsallık bir daha görünmeye baŖlar. İncil'in sözlerine dikkat edelim:

“Ama siz Tanrı sayesinde Mesih İsa'dasınız. O bizim için tanrısal bilgelik, doğruluk, kutsallık ve kurtuluŖ oldu.” (1. Korintliler 1:30)

“Böylece imanla aklandığımızı göre, Rabbimiz İsa Mesih sayesinde Tanrı’yla barışmış oluyoruz. İçinde bulunduğumuz bu lütfâ Mesih aracılığıyla, imanla kavuştuk ve Tanrı’nın yüceliğine erişmek umuduyla övünüyoruz.” (Romalılar 5:1-2)

Bu ayetlerde okuduğumuz gibi Mesih’e inanan her kişi yine Tanrı’yla mükemmel bir ilişkiye kavuşuyor, günahlarından aklanmış olduğundan Onun’la barışıyor. Ayrıca yukarıda değindiğimiz değişim sadece ruh ve yürekte değil hayatımızın her alanına yayılmaya başlar. Kişisel karakter olsun, aile ilişkileri olsun, evlilik olsun ya da iş ortamı olsun, imanlının hayatı tamamen değişir ve Mesih’in kutsal benzerliğine bürünür. Eski insanı üzerimizden sıyrıp atıyoruz ve Mesih’in yenilenmiş ve kutsal insanlığını giyiyoruz (Efesliler 4:22-24). İşte Mesih’in bize bu dünyada kazandırmak istediği budur: Tam hayat; mutlu, kutsal ve tanrısal bir hayat.

Ama dahası da var; Mesih bize sadece bu dünyada yenilenmiş bir hayat vermekle kalmıyor, bize sonsuz yaşam sunuyor. Zaten bu günaha bulaşmış dünyada, bu kutsal hayatı tam anlamıyla yaşamak da mümkün değildir. Mesih’in bize sunduğu yaşam bu perişan dünyanın çok ötesindedir. İncil’in şu sözüne dikkat edin:

“Ölüm bir insan aracılığıyla geldiğine göre, ölümden diriliş de bir insan aracılığıyla gelir. Herkes nasıl Adem’de ölüyorsa, herkes Mesih’te yaşama kavuşacak.” (1. Korintliler 15:21-22)

Evet, Adem yüzünden hepimiz öldük ve bu perişan hale geldik. Ama Mesih sayesinde Tanrı hepimize yeni ve sonsuz bir yaşam bağışlıyor. İncil’in öğrettiklerine göre bir gün Mesih geri dönüp bu zavallı bedenlerimizi kendi yüce bedeninin benzerliğine dönüştürecek ve bizi yanına alacaktır. İncil birçok yerde bundan ayrıntılı olarak bahseder:

“Oysa bizim vatanımız göklerde. Oradan Kurtarıcı’yı, Rab İsa Mesih’i bekliyoruz. O her şeyi kendine bağlı kılmaya yeten gücünün etkinliğiyle zavallı bedenlerimizi değiştirip kendi yüce bedenine benzer hale getirecektir.” (Filipililer 3:20-21)

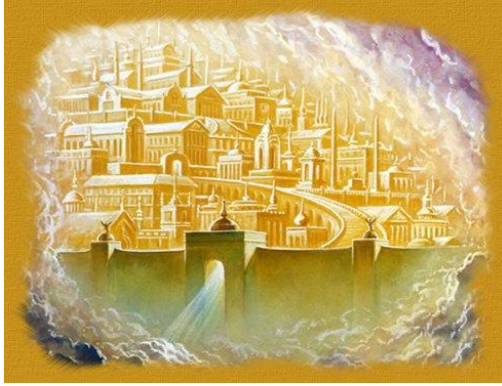
“Evet, borazan çalınacak, ölümler çürümez olarak dirilecek, ve biz de değiştirileceğiz. Çünkü bu çürüyen beden çürümezliği, bu ölümlü beden ölümsüzlüğü giyinmelidir.” (1. Korintliler 15:52-53)

Bundan sonra Adem’in zamanında kovulduğumuz cennete döneceğiz. Orada Rab’in bütün kutsallarıyla birlikte Tanrı’yı yücelteceğiz. Ama cennet tam olarak nasıl bir yer olacak, orada ne yapacağız? İncil buna da çok net bir yanıt vererek geleceğe şa-

şırtıcı bir pencere açıyor bize. İncil'in son bölümlerinde şunu okuyoruz:

“İşte, Tanrı'nın konutu insanların arasındadır. Tanrı onların arasında yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de onların arasında bulunacak. Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ıstırap olacak. Çünkü önceki düzen ortadan kalktı.” (Vahiy 21:3-4)

Bakın, artık insanları Tanrı'dan ayıran ve uzaklaştıran bir engel kalmayacaktır. Hayatımızda acı, ıstırap ve rahatsızlık yaratan günah kökten yok olacaktır ve

cezası olan ölüm de tamamıyla ortadan kalkacaktır. İlk Aden bahçesinde olduğu gibi, Tanrı insanlarla

birlikte yaşayacaktır. İşte cennetin en harika yönü bu olacaktır. Tanrı kendi suretinde ve kendi yüceliği için yaratmış olduğu insanla harika bir paydaşlık içerisinde yaşayacaktır.

Sonsöz

Değerli okuyucumuz, burada anlatılan gerçekler her hangi bir dinle, mezheple ya da milletle sınırlı kalmıyor, bu tüm insanlığın kısa bir tarihçesidir, her insanı ve sizi de ilgilendirmektedir! Tanrı'nın her insan için amaçladığı hayat budur: Kendisiyle mükemmel, sevgiye dayalı sonsuz bir ilişki. Kabul etmeliyiz ki, biz bundan çok uzak düştük. Fakat asla vazgeçmeyen sevecen Baba Tanrımız, tüm günahlarımıza rağmen Kendisine geri dönmemiz için Mesih aracılığıyla insanlığa yeniden cennetin kapısını açtı ve sizi de davet ediyor.

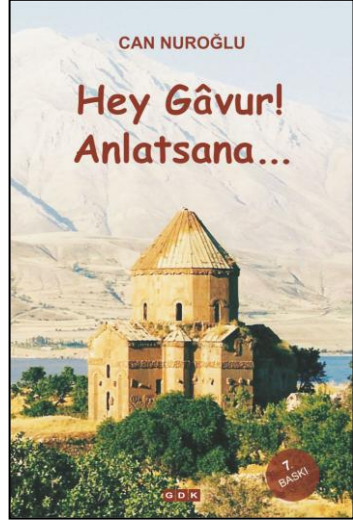
Artık zavallı, “*yeter ki insan olalım*” değişimimizle yetinmeyelim, çünkü hiç birimiz kendi çabamızın sonucunda insan bile olamadık. Ayrıca insan sevaplarına odaklı hiçbir inanç ya da felsefe türü bizi bu aciz halimizden kurtaramayacaktır. En önemlisi hiç biri bize sonsuz yaşam ya da cennete dönüşü vaat edemez. Fakat Mesih aracılığıyla Tanrı'nın ilk baştan tasarladığı o mükemmel insan olmaya başlayabiliriz. Evet doğal halimizle Adem'e ilk başta bağışlanan nitelikleri (YETKİ, GÜÇ, İLİŞKİ ve KUTSALLIK) yansıtamıyoruz. Fakat tam anlamıyla kutsal olan ve canını tüm insanlar uğruna feda eden İsa Mesih'e iman ederek tüm günahlarımızdan arınıp

Tanrı'nın benzerliğine dönüştürölmek üzere yeniden gerçek insanlığımıza ve kurtuluşa kavuşabiliriz. Ayrıca bu acı hayat sona erdiğinde gözümüzü Tanrı'nın cennetinde açmayı umut edebiliriz. Şu anda bu gerçekleri göz ardı edip sırtınızı çevirebilirsiniz, fakat size ruhundan veren sevecen Baba Tanrımızın kucağı açık sizi her zaman bekliyor olacak...

“O bütün insanların kurtulup gerçeğın bilincine erişmesini ister. Çünkü tek Tanrı ve Tanrı'yla insanlar arasında tek aracı vardır. O da insan olan ve kendisini herkes için fidiye olarak sunmuş bulunan Mesih İsa'dır.” (1. Timoteos 2:4-5)

Yazarın Diğer Kitabı

Can Nuroğlu'nun, insanların Hristiyanlık ve Hristiyanlar konusundaki yalan-yanlış bilgilerini gidermek amacıyla kaleme aldığı **“Hey! Gavur Anlatsana...”** adlı kitabını okudunuz mu? Eğer daha okumadıysanız, hiç zaman kaybetmeyin ve yayınevimizden isteyiniz:

Gerçeğe Doğru Kitapları

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit.

No: 81/87, Topkapı, İstanbul

Tel: (0212) 567 89 92-93

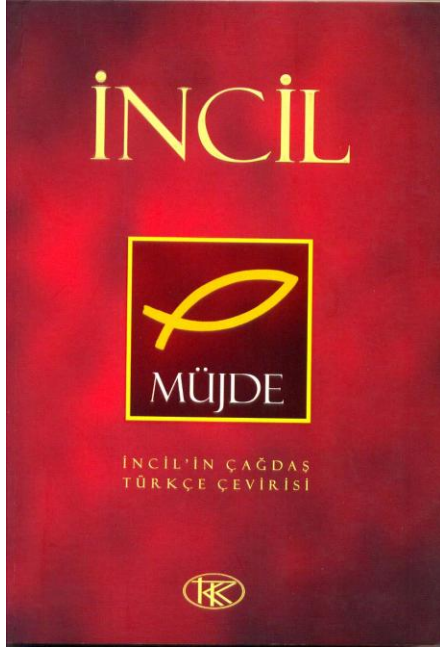
E-mail: gdksiparis@yahoo.com

www.gercegedogru.net

Yararlanabileceğiniz Diğer Kaynaklar

Hristiyanlık konusunda daha geniş bilgi edinmek isteyenler okuyucularımız, eğer hala İncil'i okumamışlarsa öncelikle İncil'i okumalarını öneriyoruz. İncil'i ücretsiz olarak şu adresten temin edebilirsiniz:

**Kutsal Kitap
Araştırma
Merkezi**
P.K. 224,
Kadıköy
İstanbul
Tel: 0216
418 79 07

İncil'i okuduysanız ve Hristiyanlık konusunda bilginizi zenginleştirmek istiyorsanız size şu kitapları da okumanızı öneriyoruz:

İsa Karataş tarafından yazılan **Gerçekleri Saptıranlar** adlı kitabı şu adresten temin edebilirsiniz:

Gerçeğe Doğru Kitapları

Davutpaşa Cad. Emintaş
Kazım Dinçol San. Sit. No:
81/87, Topkapı, İstanbul
Tel: (0212) 567 89 92-93
gdksiparis@yahoo.com
www.gercegedogru.net

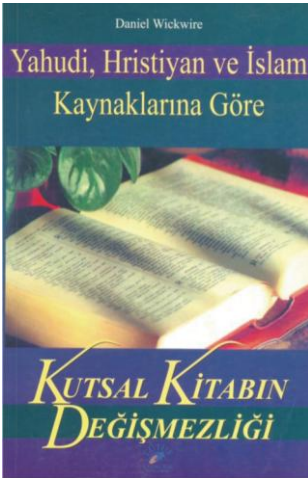
Lütfi Ekinci ve **John Gilchrist** tarafından yazılan **Evet, Kitabı Mukaddes Tanrı Sözü'dür** kitabını şu adresten temin edebilirsiniz:

Kutsal Kitap Araştırma Merkezi
P.K. 224
Kadıköy - İstanbul

Josh McDowell tarafından yazılan “*Marangozdan da Öte*” kitabını şu adresten temin edebilirsiniz:

Zirve Yayıncılık

Hasırcıbaşı Cad. Halil
Ethem Sk. No: 6 D. 3
Kadıköy – İstanbul
Tel: (0216) 449 03 56

Daniel Wickwire tarafından yazılan *Yahudi, Hristiyan ve İslam Kaynaklarına Göre Kutsal Kitabın Değişmezliği* adlı kitabı şu adresten temin edebilirsiniz:

Lütuf Yayıncılık

Taşhan Cad. No: 11/A
Bakırköy - İstanbul
Tel: (0212) 466 10 80